

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie

Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za wiaruszową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja niezwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 196

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Opłata prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnieniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazywać na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajkiej l. Od miejsca wiersza drobnem ismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, listowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 30 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, Pasaż Haasmana, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mosos, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie, J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Jones & Cie.

Nr. 574.

Kraków, wtorek 17 grudnia 1907 r.

Rok XV.

Endowcy i Koło.

Od chwili zebrania się nowego parlamentu ciągle obiegają pogłoski o blizkiem wstąpieniu posłów ludowców do wiedeńskiego Koła polskiego. P. Stapiński obiecywał to w prywatnych rozmowach, publicznie zaś oświadczał, że warunki i termin wstąpienia zależne będą od taktyki Koła i stronnictw w Kole reprezentowanych względem ludowców i to tak na arenie wiedeńskiej, jak i w kraju. Tylko jeżeli te „warunki“ zostaną przez Koło spełnione, on poprze wnioski co do złączenia się z Kołem, najwyższej władzy stronnictwa t. j. Kongresu. Byli ludzie w Kole, którzy brali na serjo tę gotowość p. Stapińskiego do uznania zasady solidarności naszej wiedeńskiej reprezentacji, a zachęceni zmianą jego taktyki w ostatnim czasie, napierali nawet na przywódców Koła, by ułatwili ludowcom wstąpienie.

Zdaje się jednak, że ci pośrednicy, wyzyskać chcieli niejasną ofertę p. Stapińskiego dla swych wstydliwie ukrywanych celów. Wiadomem im było, jak ostry antagonizm panuje między najsilniejszą w Kole grupą, narodowo-demokratyczną a ludowcami, antagonizm podsycany w ostatnich czasach przez p. Stapińskiego uderzeniem w nową mu stronę skrajnego agraryzmu i dla tego osadzili tę chwilę za najodpowiedniejszą do odsunięcia jeszcze na czas jakiś Unji demokratycznej od władzy w Kole. Więc przytakiwali pocichu a nawet głośno p. Stapińskiemu, gdy ten oświadczał, że wybór narodowo-demokraty na prezesa Koła będzie uważał za objaw niechęci Koła do złączenia się z klubem ludowców. Odroczono nawet wybór prezesa, by spróbować układów z p. Stapińskim. Ale p. Stapińskiemu nie wydawała się pora jeszcze odpowiednią do wstąpienia do Koła. Nie udało mu się samą obietnicą wpłynąć na obalenie zniechęconego p. Głabińskiego. Co więcej, nowy prezes oświadczył dobitnie, że złączenie Koła z ludowcami będzie uważał za jedno z najważniejszych swych zadań, zadając w ten sposób kłam twierdzeniom p. Stapińskiego, o rzekomej niechęci p. Głabińskiego do ludowców.

P. Stapiński próbuje więc obecnie nowej taktyki, by utrzymać nadal iluzję, że chce złączenia z Kołem a tylko Koło, a zwłaszcza demokraci Kołowi utrudniają dojście do skutku tego wielkiego dzieła. W wiedeńskich i warszawskich dziennikach pojawiły się interwiewy z p. Stapińskim, przynoszące bliższe szczegóły o owych „warunkach“, na jakich ludowcy decydują się wreszcie uznać solidarność poselstwa polskiego w Wiedniu.

Ostatnie uchwały zjazdu Rady Naczelnej i mężów zaufania stronnictwa ludowego przynoszą nakoniec oficjalny, choć niezupełny spis tych „warunków“.

Spis to niezupełny, bo p. Stapiński nie wciągnął do niego tych postulatów, dla których nie tylko „lud“ ale jego własna ambicja, i powiedzmy otwarcie, kieszeń mają zrozumienie. P. Stapiński żąda przecież wyraźnie, by nie nastąpiły na przyszłość ze strony kraju żadne utrudnienia działalności Banku parcelacyjnego,

z którym p. Stapiński i jego organ są tak ściśle związani. A obawę żywi p. Stapiński dość uzasadnioną.

Prasa galicyjska i rozprawy niektórych ekonomistów (dr. Grabski) wykazały, że Bank parcelacyjny prowadzi lichwiarską parcelację, że przeprowadza kolonizację ruską, że podroził niesłychanie cenę ziemi, a wzbogacił tylko rzeszę spekulantów i agentów, między którymi są i dostojnicy stronnictwa ludowców i Rady Nadzorczej Banku parcel. Kraj powinien więc objąć nadzór i kierownictwo nad parcelacją obszarów dworskich, ale taki krok byłby połączony z odebraniem przez Bank krajowy kredytu. Bank parcelacyjny nie wytrzymałby przytem konkurencji z akcją krajową. Obfite źródła dochodów skończyłyby się dla wielu mementów ludowców.

Nadto otrzymał już p. Stapiński koncesję na inne przedsiębiorstwa finansowe, jak na towarzystwo ubezpieczeń „Wisła“, założył „spółkę rolniczą“, gdzie prowadzić będzie gospodarkę podobną jak w Banku parcelacyjnym. Myśl w zasadzie dobra stanie się w rękę kilku ludzi środkiem politycznym i chyba niczem więcej.

Te inne „ekonomiczne warunki“ zostały więc albo zostaną spełnione. Na zjeździe Rady Naczelnej wysunięto przeto więcej „zasadnicze“ i więcej ideowe postulaty. Przedewszystkiem zmianę statutu Koła i reformę wyborczą sejmową, którąby „uznała zasadę równości warstw społecznych“. Rozpatrzmy oba warunki.

Reformy statutu Koła domagają się ludowcy oddawna. Żądają jej, jak twierdzi uchwała Rady Naczelnej, by „solidarność klubowa nie kępowała ich swobody w obronie interesów wyborców“. Zapytać się więc należy obecnych członków Koła, czy solidarność tę swobodę kępuje. Chyba nie, wszak solidarność jak przez całe dziesiątki lat tak i teraz jest ogr. m. siłą w parlamencie, popierającą decydująco wszystkie postulaty grup kołowych, tworzy z Koła tę, jak piszą Niemcy, groźną lawinę wiszącą nad parlamentem. Świadczy o tym najlepsze zasadzie solidarności dało niedawno „N. Fr. Presse“, pisząc z radością że dni potęgi Koła chyła się obecnie ku zmierzchowi, ponieważ i w łonie Koła zasada solidarności doznaje szerokiej interpretacji i ponieważ znaczna grupa posłów polskich pozostaje poza Kołem.

A przecież w obecnym Kole ludowcy znaleźliby się w sytuacji nadzwyczaj dogodnej, mogliby stworzyć agrarną większość, a wobec braku przeważającej grupy nie potrzebowałiby się bawić majoryzacją. Interesy włościanstwa polskiego znaleźć by mogły w Kole silną przez to obronę, tem samem zaś i obecny rząd, w którym zasiadają agrariusze: czeski i niemiecki, musiałby więcej kłaść wagi na popieranie rolnictwa galicyjskiego. Argumenty ludowców nie mogą pod tym względem wytrzymać krytyki. Zresztą sądzymy, że i Koło zgodzi się na pewną zmianę statutu jeżeli ludowcy do niego wstąpią, należy tylko przedstawić odpowied. wnioski i wdroyć układy, a przedewszystkiem dać dowody chęci wstąpienia do Koła.

Co się tyczy drugiego żądania ludowców: reformy sejmowej, to ta nie leży w kompeten-

eji Koła. Rząd nie jest jej przeciwny, zwalczają ją jedynie konserwatyści, tworzący obecnie mniejszość w Kole.

Wykrętem jest również twierdzenie ludowców, że Koło musi się solidaryzować z Sejmem, w którym tworzą większość uprzywilejowani posłowie. Nie wychodzi to bowiem na szkodę włościan. Wszak obecnie Koło wystarało się o sankcję dla ustawy łowieckiej, czyni starania o zniesienie kolczyków dla świń, reformę wyborczą i t. d. Czyż zresztą ludowcy mogą przytoczyć choć jedną ustawę sejmową z ostatnich czasów dla ludu szkodliwą? Czyż dzisiaj nie konstatuujemy pomyślnego zwrotu tak w polityce Sejmu i Koła? Dzisiaj, gdy na całej linii zwycięża myśl demokratyczna, czyż nie jest obowiązkiem ludowców szczerem współdziałaniem pomódz jej do ostatecznego jej tryumfu i uczynić ją wykładnikiem prawdziwej narodowej polityki.

Demokracja posiada obecnie ciężkie zadanie w Wiedniu. Obejmuje spuściznę po dawnym szlacheckim Kole, które jednak swą konsekwencją w polityce i talentem przywódców i karnością klubową zd. było sobie domi. nujące stanowisko w Izbie i rządzie. Wpływ swój obracało nie zawsze na korzyść kraju. W każdym razie wywalczyło dla niego wiele, a przedewszystkiem pozostawiło w Wiedniu po sobie poczucie siły, powagi i uznania. Te energie potencjonalną Koła dzisiaj czas zużytkować. Jeżeli jednak braknie obecnej reprezentacji i polskiej szerokiej miary przywódców i należytej oceny środków działania, a głównie karności, to demokratyczne Koło nie będzie mogło pochlubić się, że godnie kontynuuje dobrą tradycję. W Izbie i rządzie zmalał jego wpływ. Tam teraz rządzą wielkie organizacje klubowe, solidarne i karne. I Koło powinno być takim. Czekamy więc od ludowców dowodów, że obecnie sytuację rozumieją i chcą wziąć odpowiedzialność za dalszą politykę narodową.

Prasa poznańska o wywłaszczeniu.

Omawiając piątkową uchwałę komisji sejmowej prasa poznańska uważa wywłaszczenie Polaków za fakt dokonany i ten nowy gwałt Prusactwa przyjmuje z oburzeniem, ale i z męskim spokojem, z wezwaniem do dalszej walki.

„Są chwile — pisze Kurjer Poznański“ gdzie słowa niezdolne są wyrazić uczucie i myśl... Nie chcemy bynajmniej powiedzieć, jakoby to, co zadecydowano wczoraj w drugim czytaniu komisji, traktującej projekt wywłaszczenia, było w szeregach polskich wywołało popłoch i lęk dławiący słowa. Uczucie nie lęku, ale grozy, myśl, że stała się rzecz potworna — one to nie mogą wyrazu znaleźć w słowach odpowiadających powadze chwili.

„Zaiste, trzeba mieć więcej niż „odwagę“, ażeby wobec całego świata cywilizowanego, wobec historii wziąć w XX wieku na swoje moralno-polityczne conto tego rodzaju akt polityczny. Ale ten niesłychany akt polityczny jest zarazem głośnym politycznym dokumentem, stwierdzającym nagą prawdę, że wobec żywotności społeczeństwa polskiego

stała machina państwowa, gnana ustawami, choćby formalnie tylko zgodnymi z konstytucją. Skończył się pierwszy akt dziejowego dramatu i skończył się naszym zwycięstwem“.

„Rozpoczyna się akt drugi.“

Kto tu zwycięży—przyszłość okaże“.

„Germania“ prorokuje, że historia pruska nazwie dzień 13 grudnia dniem nieszczęsnym.

„My patrzymy w tę przyszłość ze spokojem. Staniemy na posterunku — nie z owym szalonym, a beznadziejnym zapalem bohaterów powstania listopadowego, którzy szli tylko na to w bój, żeby za ojczyznę zginąć — lecz z żelazną wolą i męską determinacją, żeby zwyciężyć — i to pracą w krwawym czoła pocie, mimo „prawa“ wywłaszczenia i tego wszystkiego, co nas jeszcze czeka. Ale na tym posterunku musimy stać w zwartym szeregu. Mogą i muszą między nami zachodzić różnice poglądów partyjno-politycznych. Ale ciemnym gorszym od wywłaszczenia byłoby rozbić się społeczeństwa na dwa wyraźne wrogo wobec siebie usposobione obozy“.

„Dzien. Berlin.“ nie poddając się zwątpieniu, widzi w nowym zamachu antypolskim zarodek upadku samych Prus. „Wczorajszy Piątek 13 Grudnia — pisze — nazywać się będzie w historii dniem czarnym — dies ater, bo w dniu tym Prusy przestały być definitywnie państwem prawa, a polscy jego obywatele wyjęci zostali z pod prawa. Dzień wczorajszy sprowadzi na liczne polskie rodziny wielkie nieszczęście, stanie się przyczyną ciężkich krzywd i bólu całego naszego narodu, ale z drugiej strony podkopie w państwie, które gwałci własnych obywateli tylko dla tego, że inny mają język, inne tradycje i inne ideały, wszelkie poczucie prawa i sprawiedliwości i stanie się dniem fatalnym dla państwa samego. Zawsze bowiem mściło się w historii, gdy rząd jakiego państwa własnych obywateli nierówną mierzył miarą, gdy jednych przypuszczał do stołu biesiadnego swych łask i faworów, a drugich deptał i niszczyło ich podstawy bytu“.

„Zemści się dzień wczorajszy i na Prusach, bo ci, którzy dzierżą w nich władzę i powołani są do współzawodów, opuścili podstawę prawa, które jest fundamentem państwa, a zesłali na bezdroża jawnego gwałtu“.

„Przyjęli zasadę wywłaszczenia Polaków z własnej ich ziemi, a jakkolwiek „prawo“ wywłaszczenia ograniczyli tylko na pewne, dotąd niewymienione powiaty, i jakkolwiek wyjęto z pod niego jeszcze polskie kościoły i groby, to raz opuściwszy drogę prawa, brnąć będą dalej na drodze bezprawia“.

„To, co wczoraj przeciw nam uchwalono

w sejmie pruskim, jest z jednej strony tak potwornym a z drugiej tak bardzo nas krzywdzącym, że woła o pomstę niebios“.

„Dla czego zatrzymano się jeszcze przed domami Bożemi, przed cmentarzami i grobami? Chcecie się targnąć na własność Polaków, dotąd nietykalną, dla czegoż jeszcze udajecie fałszywy wstyd i nie chcecie się targnąć i na kościoły i prochy przodków tych, których macie wywłaszczyć? Ostatecznie silniejsi pokonali słabszych, kunkluduje „Dzien. Berl.“, rewolucyjny w założeniu swem i w skutkach zamach na zasadę nietykalności własności odnośnie do Polaków uznany został przez większość komisji pruskiej izby deputowanych za dopuszczalny. Jeżeli po świętach zatwierdzony zostanie przez plenum izby i następnie przez izbę panów i wreszcie uzyska moc „prawną“, to dzieł się będą na naszej ziemi, tam, gdzie jest kolebka wielkiego niegdyś państwa polskiego, r z e c z y s t r a s z n e .

„Poleje się morze łez ludzi szlachetnych, kochających matkę-ziemię ponad wszystko w świecie, nastąpią czyny tchórzostwa dusz słabych, a podłe ludzi niegodnych zaszczytnej miana Polaka. Korupcja moralna święcić będzie orgie, a straszne skutki jej zadumą nie tylko zwyciężonych ale i chwilowych zwycięzców, wszystkie czynniki, które ją będą hodowali“.

„To morze łez ludzi szlachetnych i czyny podłe ludzi słabych i podłych spadną na głowy tych wszystkich, którzy projektowanemu gwałtowi nadadzą jakąkolwiek moc prawną, spadną na nich i kamieniem ciężę będą na nich i na najdalszych ich pokoleniach, bo jest przekleństwem złego czynu, że tylko złe czyny może rodzić, a Pan Bóg nierychliwy ale sprawiedliwy!“

„Bohaterowie“ Portu Artura przed sądem.

Petersburg, 13 grudnia.

Na wczorajszym drugim posiedzeniu najwyższego sądu wojennego w sprawie Stoessla i C-ie ukończono odczytywanie aktu oskarżenia, poczem przewodniczący zapytał obwinionych, czy poczuwają się do winy. Jenerałowie Fock, Smirnow i Reis odpowiadają prostym zaprzeczeniem, Stoessel zaś oświadczył: — Wystuchawszy aktu oskarżenia raportuję najwyższemu sądowi wojennemu, że nie poczuwam się

i ważnych, których bym bez niego nie usłyszał, ale i tak omylił się, bo ja ojca nie zabiłem. Dziękuję i obrońcy, płakałem słuchając go, ale niepotrzebnie tak się trudził, bo ja na pewno nie zabiłem. Jeżeli mnie uwolnicie pomodłę się za was i stanę się lepszym. Jeśli nie, pierwszy szpadę nad głową swoją złamię. Ale raczej oszczędźcie mnie, nie odbierajcie mi Boga mego, bo czuję, że jeśli zostanie skazanym, znów w grzech wpadnę; dłużej mówić nie będę, bo mi na duszy ciężko“.

Po spełnieniu ostatniej formalności, sąd udał się na osobność, dla ostatniej narady. Była to północ, mimo to nikt nie chciał wracać do domu. Korzystając z przerwy publiczność przechadzała się po sali, lub posilała się w bufecie.

Spodziewano się powszechnie uwolnienia. Otaczano obrońcę i wieszowano mu z góry. On także pewnym był powodzenia.

— Słuchajcie, uwolnią go z pewnością, wołał młody jakiś człowiek.

— Oczywiście, że uwolnią.

— Wstyd! hańba, gdyby było inaczej. Choćby i zabił, to pomyślcie tylko jaki to był ojciec. Przytem w chwili morderstwa, w jakim on był stanie, mógł przypadkowo machnąć tłuczkiem i powalił tamtego. Nie potrzebnie tylko wciągali tego Smerdiakowa; na miejscu obrońcy, powiedziałbym po prostu: zabił, ale nie zabił.

— On też tak i powiedział.

— Zmiłujcie się panowie, muszą go w każdym razie uwolnić. — Czy pamiętacie, jak w przeszłym roku sąd uwolnił aktorkę, która po derżnęła gardło żonie swego kochanka.

— Ależ nie dorżnęła jej, zaczęła dopiero rżnąć.

— A jak on o dzieciach świetnie przemówił.

— Wspaniale!

— I o mistycyzmie.

do winy ani w jednym z tak licznych punktów oskarżenia.

Potem następuje przesłuchiwanie świadków. Wchodzą na salę duchowni: prawosławny, katolicki i protestancki i przyjmują przysięgę.

Pierwszy zeznaje Kuropatkin. Na wstępie zwraca się do przewodniczącego z zapytaniem czy w zeznaniach swych ma mówić... i o tych danych, które stanowią tajemnicę wojskową. Tu przerywa mu obrońca jen. Focka, że przed najwyższym sądem nie może być żadnych tajemnic, a jeśli chodzi o zachowanie sekretu, to można salę opróżnić z publiczności. Sąd decyduje, aby Kuropatkin opowiadał tylko na pytania prokuratora i nie dotykał „tajemnic“.

Długie wywody Kuropatkina na wczorajszym posiedzeniu dotyczyły jedynie bitwy pod Kinczou. Były dowódca armii mandżurskiej opisuje stan obronny półwyspu Kwantuńskiego jeszcze przed wybuchem wojny w r. 1903, kiedy Kuropatkin zwiadał osobiście obronne pozycje i stwierdza, że wszelkie przygotowania wojenne i kombinacje strategiczne opierały się na urzędowym raporcie namiestnika Dalekiego Wschodu Aleksiejewa. Raport ten według słów Kuropatkina, brzmiał, jak następuje: „Przy obecnym stosunku sił morskich Rosji i Japonji klęska naszej eskadry jest wprost niemożliwą!“

Przechodząc do samej bitwy pod Kinczou Kuropatkin zaznacza, że dowodzącemu wojskami na tej pozycji jenerałowi Fockowi posyłał rozkaz on (Kuropatkin) oraz Aleksiejew, co paraliżowało stanowczą akcję jen. Focka. Aleksiejew zalecał mu, aby w swoim czasie ustąpił z pozycji, gdyż w razie wylądowania Japończyków na południu mógł być odcięty, a twierdza portarturska nie dość jeszcze w tym czasie zabezpieczona, mogłaby być w tym wypadku wystawiona na poważne niebezpieczeństwo. Kuropatkin sądzi jednak, że Fock nie wyczerpał wszystkich środków obrony tej pozycji.

W akcie oskarżenia — mówił Kuropatkin — jest powiedziane, że jenerał Fock cofnął nawet dwa bataliony, posłane w celu podtrzymania walczącego na pozycji 5 pułku strzelców. Co się tyczy samej bitwy, to otrzymałem od jen. Stoessla raport, z którego wynika że bitwa była uporczywą, jenerał Stössel bowiem prosił o nagrodzenie jenerałów Focka i Nadielina orderami Jerzego III klasy, wspominając, że o innych odznaczeniach złoży raport później. W tym raporcie Stoessla nie dopatruję się z jego strony chęci ukrycia miejsca pobytu podczas bitwy, lub dania do zrozumienia, że Stoessel osobiście kierował

— Dajcie sobie pokój z mistycyzmem, pomyślcie lepiej co czeka prokuratora gdy do domu powróci, żona czy mu za Mitę wydrapie.

— Alboż jej tu niema?

— W domu siedzi; gdyby tu była, zaraz na miejscu natarłaby mu uszu che, che!

— Che! che, che!

— Co też nasz Mitia robi, gdy go wypuszczą?

— Polecą do restauracji „Stołeczny gród“ i pić będzie na umor, co najmniej 10 dni.

Tu zabrzmiał dzwonek. Przysięgli naradzali się równo godzinę, nie mniej i nie więcej. Głębokie milczenie zaległo salę. Nareszcie się dowiedzą.

Nastąpił szereg pytań.

— Czy winien morderstwa w celu grabieży?

Odpowiedź brzmiała: tak!

Jasno, dobitnie, jednogłośnie.

I tak aż do końca. Przysięgli na wszystkie pytania odpowiadali „Winien“.

Było to czemś niespodziewanem. Wszyscy skamienieli i ci co pragnęli uwolnienia i przeciwnicy. Po kilku minutach dopiero zaczął się chaotyczny gwar. Mężczyźni byli przeważnie zadowoleni, ale kobiety podniosły prawie bunt. Na galerji rozległ się przenikliwy jęk. To Grusza, która dostała się tam po wyprowadzeniu jej z sali.

Mitia zerwał się i wyciągnął ręce przed siebie.

— Klęę się Bogiem i strasznym sądem jego, że nie przelałem tej krwi. Katiu, przebaczam ci, Bracia, czuwajcie nad tamtą.

— Dwadzieścia lat ciężkich robót!

— Nie dali się przekonać nasi kmiotkowie.

— I dobili naszego Mitę.

— Szkoda.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Bracia Karamazow.

Ciąg dalszy.

Gdy obrońca skończył swoją mowę, zerwała się niepohamowana burza oklasków i ogólnego zachwyty, kobiety płakały, płakali także niektórzy mężczyźni. Przewodniczący na wet nie próbował powściągać tych objawów zapala. Prokurator jednak nie dał za wygraną i kazał się znów na trybunie, błady i wzruszony. Mówił krótkimi urywanymi zdaniem, mimo niezadowolenia publiczności, która stała stanowczo po stronie obrońcy. Prokurator usiłował nawet ściągnąć na swego przeciwnika zarzut spełnienia obrazy religii, a to dlatego, że ten ostatni mówiąc o Chrystusie, użył pary razy wyrażenia „Wielki mił śnik ludzkości“. Obrońca odparł te insynuacje z właściwym sobie sarkazmem. Nie pomogły również i przedrwiwania prokuratora, który zapytywał ironicznie. „I cóż to będzie gdy każde dziecko zapyta ojca, i za cóż mam ciebie kochać? a w razie niepomyślnej odpowiedzi upoważnione będzie do ojcobójstwa“. W końcu ta wymiana słów przerwała się i przyszła kolej na oskarżonego, któremu służyło prawo przemówienia paru słów w swojej obronie.

Mitia wstał z miejsca, i przemówił krótko. Był niesłychanie znużony moralnie i fizycznie. Nie wyglądał tak hardo i zuchwale, jak w początkach rozprawy.

„I cóż mam mówić, „panowie przysięgli“? rzekł znużonym i cichym głosem, „przyszła na mnie godzina sądu i koniec mememu bezładnemu życiu. Ale mówię wam, jak przed Bogiem na świętej spowiedzi. Nie ja zabiłem ojca i krwi tej nie jestem winien. Byłem ja szalony, ale kochałem dobro. Codzień chciałem się zmienić, a żyłem podobny dziakiemu zwierzęciu. Dziękuję panu prokuratorowi, że powiedział mi dziś o mnie samym, wiele rzeczy nowych

Mięso i polityka.

W sprawie drożyzny piszą nam z miasta:

Drożyzna w mieście wzrasta nieustannie; ludność cała, która w dotkliwy sposób odczuwa jej ciężar, daremnie protestuje i skarży się. Skargi te i protesty pozostają bez echa tam skądby go przedewszystkiem należało oczekiwać. Wreszcie przed tygodniem przeszło, zupełnie niespodzianie i nieoczekiwanie wbrew dotychczasowym tradycjom w „interesie szerokich mas ludności“ wystąpił „Czas“ i poruszył sprawę drożyzny mięsa wykazując jako jej przyczynę politykę fiskalną gminy, podkreślając fakt zbyt surowo i bezwzględnie wykonywanej rewizji sanitarnej i zbyt wysokiej pobieranej za to opłaty. Politykę tę gminy miasta Krakowa nazwał jako szkodliwą dla szerokich mas ludności, a korzystną jedynie dla rzeźników miejskich; jednocześnie, powołując się na odpowiedni reskrypt urzędu skarbowego, dowodził, że polityka ta jest sprzeczną z literą prawa.

Temu wystąpieniu „Czasu“ jał niezwłocznie sekundować „Naprzód“. Jednocześnie zabrała głos w tej sprawie „Nowa Reforma“, lecz zgótowała czytelnikom pewną niespodziankę: oto przyznaje bezwarunkowo, że drożyzna jest (znowu „dla szerokich mas ludności“) bardzo uciążliwą i że należy uczynić wszystko, aby ją usunąć, lecz jednocześnie występuje w obronie zarządzeń magistrackich, powołując się na względy sanitarne i na finanse miejskie, zarazem występuje w obronie „żremicy wolności“ autonomii gminy krakowskiej, ma którą zamach wykonał państwowy urząd podatkowy swym reskryptem. Na to znowu odpowiedział „Czas“ nawymyślał przy okazji na władze miejskie „Naprzód“, — wydrukowała „sprostowanie“ „Nowa Reforma“, replikował „Czas“, nakrzyczał „Naprzód“, odpowiedziała „Nowa Reforma“ itd. itd.

Ludność m. Krakowa, która w zajęciu okazanemu naraz przez całą prasę sprawie drożyzny, upatrywała zapowiedź poważnego zajęcia się tą sprawą i należytego jej uregulowania, musiała z przykrością widzieć, jak z początku, wysoko nastrojone i mające wciąż tylko „interesy szerokich mas ludności“ na oku, artykuły pism schodziły powoli na teren interesów i nawet inwektiw partyjnych, pomijając w tem „decrecendo“ zupełnie sprawę, o którą głównie i jedynie chodziło, — drożyznę.

A tymczasem drożyzna jest i rośnie i dawać się we znaki ludności nie przestaje. Nasza zaś Rada Miejska, która i przedtem dla protestów i skarg ludności zbyt czulego nie miała ucha teraz zasłuchana i jakby zahypnotyzowana polityką i polemiką zupełnie zdaje się być obcą tej palącej dla całej ludności sprawie. Tymczasem ludność, która tę radę wybrała, od niej przedewszystkiem oczekuje przedsięwzięcia środków przeciw drożyznie, która doszła do niebываłych rozmiarów. Funt chleba w Krakowie kosztuje już 12 centów, funt mięsa wołowego czy cielęcogo od 35 cent do 50 cent, centnar węgla od 70 do 80 centów. Ceny te nietylko że przewyższają wszystkie dotychczas znane w Krakowie, ale w rażącej, a (wprost niewytłumaczonej) zostają sprzeczności z cenami tychże samych produktów, w niedalekiem, bo tylko mostem od Krakowa oddzielonem Podgórzu. Cena funta chleba wynosi tam 7 centów, — w Krakowie 11, funta mięsa wołowego 20. 24 centy — w Krakowie 32 do 46 centów, funta mięsa cielęcogo 20 do 23 centy — w Krakowie 40 do 50 centów. Te fakty są znane każdemu mieszkańcowi Krakowa, każdej gospodyni, one powinny być znanymi w Radzie Miejskiej...

Dla każdego, kto nie przez okulary partyjnych interesów patrzy na to, jasnym jest, że w Krakowie, położonym w tej samej okolicy kraju co Podgórze, mającym te same źródła zaopatrzenia, te same nawet pośrednictwo handlowe, ceny powinny być nieznacznie tylko wyższe i że jeżeli tak nie jest, powodują to jakieś czyste miśsiowe krakowskie przyczyny. Przyczyn tych szukać należy zarówno w przesadnych chęciach zysku producentów materiałów spożywczych, jak i finansach miejskich, które wyma-

gają wysokich podatków konsumpcyjnych. Wreszcie, gmina nie spełnia dostatecznie swej roli, pośrednika łagodzącego przeciwieństwa interesów konsumentów i producentów utrzymującego równowagę pomiędzy żądzą zysków sprzedających a słusznymi interesami nabywców oraz w tem, że gmina w daleko sięgających projektach na przyszłość, mających niewątpliwie dobro gminy i miasta na celu, prowadzi politykę finansową, która w skutkach swoich okazuje się jednak zgubną dla dzisiejszych interesów ludności i dotkliwie nieraz odczuwać jej się daje.

Jeżeli przejdziemy do będącej obecnie na porządku dziennym sprawy drożyzny mięsa i jej przyczyn, ujrzymy co następuje. W Krakowie cena mięsa jest 2 razy prawie wyższą niż w Podgórzu, pomimo, że było do Krakowa i Podgórza z tych samych przypędzają okolic, pomimo, że i tu i tam jest ono bite w rzeźniach miejskich pod należytym nadzorem sanitarnym, a sprzedawane w jatkach m., które jednak w Krakowie pod każdym względem dużo pozostawiają do życzenia w porównaniu z podgórskimi. Lecz mięso skądkolwiek, a więc i z Podgórza wwożone do Krakowa w większych ilościach podlega surowej rewizji sanitarnej, (której nie podlegają mniejsze ilości tegoż mięsa, wnoszone np. przez gospodarstwo krakowskie z Podgórza) przy której mięso to ulega zatrzymaniu i która pociąga za sobą opłaty na rzecz weterynaryjnego urzędu miejskiego. Zarządzenia te bezwarunkowo mają na celu opiekę nad zdrowotnością mieszkańców Krakowa; opłaty z tego źródła płyną niewątpliwie na korzyść miasta, a więc i jego mieszkańców, do kasy autonomicznej gminy m. Krakowa, zamachy zatem na te dochody z jakiegokolwiek strony, pochodzą z całą stanowczością odeprzeć należy; jednakże rezultaty tych zarządzeń, sprzeciwiają się napewno ich założeniu i motywom, które je wywołały. Zdrowotność, wobec możliwości wprowadzenia mniejszych ilości mięsa bez rewizji, nie jest zabezpieczoną, a jednocześnie wykluczona jest zdrowa i normalna konkurencja pomiędzy dostawcami mięsa przez faktyczne usunięcie rzeźników pozamiejskich; dalsze konsekwencje zaś przedstawiają się tak: w roku 1901 importowano do Krakowa mięsa świeżego 1349341 kl. w r. 1906 przy wzrosłej przeszło o 10 proc ludności 1090200 kl., czyli o 259141 kl. mniej a cena mięsa wzrosła...

Te fakty powinny być dla gminy wskazówką w jakim kierunku należy zmienić obecną politykę fiskalną, aby przeciwdziałać nieznosnej drożyznie.

Trzeba, o ile to jest możliwe, zmniejszać stopniowo opłaty pobierania przy wprowadzeniu mięsa do miasta i w ogóle ułatwić konkurencję przy sprzedaży mięsa.

Oprócz sprawy drożyzny mięsa, należy wskazać jako pierwsze potrzeby; założenie piekarni miejskiej dla wypieku i dostarczenia ludności po należytej cenie chleba i zaopatrzenie miejskiego składu węgla w większe zapasy dobrej jakości węgla kamiennego, aby usunąć nie normalne ceny, będące wynikiem jedynie tajnej umowy większych hurtowników węgla. Poza tem ludność oczekuje od Rady Miejskiej wypełnienia żądania tyle razy, szczególnie w ostatnich czasach wypowiedzianego przez nią publicznie i należycie umotywowanego żądania: zamykania szynków w niedzielę i święta.

Nie można wątpić, że dr. Leo, którego energia, dobre chęci i świadome działanie dały już tyle dobrych rezultatów, od czasu gdy objął rząd miasta, i w arcyważnej sprawie drożyzny rychło i śmiało przystąpi do akcji na większą skalę. Im prędzej tem zaś to uczyni, tem szerszą wdzięczność ogółu pozyska...

Kronika.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!
KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJANI!

Kraków, 17 grudnia.

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś we wtorek Łazarza biskupa, Florjana męcz. i Olmpeji; w środę Suchy d. l. n., Oczekiwanie Na św. Panny Marji, Teoty ma męcz. i Grajana.

bitwą. Nie było w tym raporcie nic takiego, coby usprawiedliwiało to oskarżenie.

— Skąd pan wie o tych zarzutach w akcie oskarżenia — przerywa Kuropatkinowi obrońca jen. Focka.

— Mam zwyczaj czytywania gazet, a tam przecie wydrukowano akt oskarżenia — odpowiada Kuropatkin.

Następnie obrońca jen. Focka, jen. Dąbrowski zaczął zadawać Kuropatkinowi szereg pytań w sprawie rozmieszczenia pułków na pozycji Kinczou. A gdy przewodniczący zwrócił mu uwagę, że pytania te są zbyt liczne, jen. Dąbrowski z wielkim wzburzeniem oświadczył, iż dane te są niezbędne dla zrehabilitowania jego klienta i że uchylenie tych pytań jest jednoznaczne z uniemożliwieniem obrony.

Po tem starciu Kuropatkin w dalszym ciągu swych zeznań oświadczył, iż na podstawie raportów Stoessla o stratach pod Kinczou, doszedł do wniosku, że w bitwie tej brał udział tylko jeden 5-ty pułk, podczas gdy inne pułki, nie były czynne, gdyż tam nie wykazano żadnych literalnie strat.

Na zapytanie prokuratora, co wie Kuropatkin o fortyfikowaniu Kinczou z południa, oświadczył on, iż dowiedział się o tem już po fakcie, z relacji jen. Smirnowa. A trzeba tu zaznaczyć, że te fortyfikacje, okazały się dla Rosjan groźniejsze od Japończyków. Były one straszną przeszkodą dla odwrotu wojsk rosyjskich. Żołnierze rosyjscy uciekając w popłochu pod ogniem nieprzyjacielskim wpadali do wilczych dołów, rozrywali swe ciała o druty kolczaste, i w ten sposób zginęło więcej żołnierzy rosyjskich od własnych fortyfikacji, niż podczas bitwy z nieprzyjacielem.

Po tych zeznaniach Kuropatkin udzielał ciekawych wyjaśnień oskarżeni jen. Fok i Stoessel. Pierwszy oświadczył iż Stoessel, w telegramie przesłanym mu w d. 13 maja o g. 9-ej rano nakazywał mu obronę pozycji aż do ostatecznych granic możliwości, a w 3 godziny później przysłał mu inny rozkaz, w którym każe unikać wielkich strat.

Stoessel, odpowiadając na zarzut tej niekonsekwencji, powołuje się znowu na inny ciekawy szczegół, świadczący, że pomiędzy dowódcami rosyjskimi nie było żadnego porozumienia i wszystko zależało od przypadku.

— Podczas bitwy pod Kinczou — mówił Stoessel, — piąty pułk nie był podtrzymany przez flotę jak to obiecywał admirał Witheft. W dniu 13 maja niejednokrotnie prosiłem o sobiście dowódców floty, aby dla podtrzymania sił lądowych wysłali okręty, lecz tymczasem wysłano tylko kanonierkę „Bohr“, która prawie wcale nie była pomocną. Gdybym wie dział, że eskadra nie będzie nam pomagać, nigdy nie zająłbym pozycji, którą bez pomocy sił morskich można ze wszystkich stron ostrzeliwać. Bez floty walczyć na takiej pozycji to głupota. Admirał Witheft i namiestnik Al. Usiejew gdy zapytywałem ich, czy flota rzeczywiście będzie mi pomocną, obrzili się na mnie za to, że śmiałem powątpiewać...

Chciałbym też wiedzieć — mówił dalej Stoessel, czy jen. Kuropatkin otrzymał jakie wiadomości, że flota nie będzie mogła brać udziału w bitwie pod Kinczou.

— To do rzeczy nie należy — przerywa przewodniczący.

Na tem skończyły się wyjaśnienia oskarżonych. Potem znów zabrał głos Kuropatkin. Omówił on szczegółowo techniczne warunki obrony pozycji pod Kinczou, wykazując jej braki i trudności prowadzenia walki.

Następnie przesłuchiowano porucznika Mazlewskiego, który uczestniczył w bitwie pod Kinczou. Zeznaje on, że jen. Fok wtedy dał rozkaz do odwrotu, gdy żołnierze już sami uciekali z pozycji. Następnie por. Mazlewski ku powszechnej sensacji oświadcza, że słyszał, iż stając w tym procesie jako świadek p. Nożyn korespondent pism petersburskich wyjeżdżając z Portu Artura zabrał z sobą plan rozkładu min i oddał go Japończykom. Później wiadomości jego miny wybuchły, po wyjeździe zaś p. Nożyna miny przestały działać.

Na tem sensacyjnym zeznaniu skończył się wczorajszy dzień rozprawy sądowej. Dziś nastąpi ciąg dalszy zeznań Kuropatkina.

Zawiadamiem Szanowną P. T. Publiczność, że w handlu mym obecnie Rynek gł. 32 zostaje dział zabawkowy

na Gwiazdkę

bogato zaopatrzony w wszelkiego rodzaju zabawki, gry towarzyskie, dla każdego wieku po cenach bardzo umiarkowanych.

STEFAN PORĘBSKI, Kraków, Rynek gł. 32, dawniej Schultz.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczyna się o godzinie 7 minut 35, zachód przypada o godzinie 3 minut 36, długość dnia godzin 8 minut 1.

— **Losowanie Sędziów przysięgłych.** I kadencji (lutowej) 1908 r. Sądu krajowego karnego, odbędzie się w prezydium sądu krajowego karnego, w piątek dnia 27 b. m. przed południem.

— **Z życia młodzieży.** Krakowskie Koło filozoficzne U. U. J. odbędzie posiedzenie we środę dn. 18. grudnia 1907 o godz. 6 wiecz. w Coll. Novum. Prof. Służewski przedstawi referat: „Bréal o Homerze“.

Bojkot towarów pruskich. Na walnym zgromadzeniu Stowarzyszenia przemysłowego cechu krawców, odbytem w dniu 8 b. m. na Kotłowym p. Zygmunt Siemek postawił wniosek, aby w odpowiedzi na ostatnie gwałty pruskie utworzyć komitet z pomiędzy krawców w Krakowie celem zbojkotowania wyrobów pruskich, a zastąpienia ich wyrobami krajowymi. Wniosek ten jednomyślnie przyjęto, poczem dok. wyboru komitetu, który będzie miał również na celu skłonić do bojkotu majstrów krawieckich na prowincji.

— **Międzynarodowa wystawa w Japonii.** W roku 1912 odbędzie się w czasie od 1. kwietnia do 31. października międzynarodowa wystawa w Tokio. Interesenci, którzyby zamierzali wziąć udział w tej wystawie, zwrócić się mają zawiadomieniem o tem do Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

— **Z teatru miejskiego.** W podjętym planie wznowienia całego szeregu sztuk z polskiego repertuaru komedii lekkiej i krótkich, teatr miejski postanowił przypomnieć publiczności jedną z najweselszych fars ś. p. Ruskowskiego: „Jadzia wdowa“. Sztuka ta przed laty kilkunastu doznała w Krakowie hu-cznego powodzenia i utrzymywała się na afiszu przez kilka sezonów z rzędu.

— **Odczyt.** Staraniem IV Koła Kongreg. Dzieci Marji pp. Nauczycielek odbędzie się d. 19 b. m. o godz. 6 wiecz., w sali Tow. Wzaj. Ubezpiec. Basztowa 8 odczyt O. Zygmunta Janickiego, gwardjana braci mniejszych „O ziemi świętej.“ Szan. Prelegent obiecał podzielić się ze słuchaczami wrażeniami pielgrzymki odbytej w jesieni do ziemi świętej. Dochód z tego interesującego odczytu użyty będzie na zakupno materiałów do robót kościelnych, któremi Koło IV Kongreg. zaopatruje najuboższe polskie kościołki.

— **Na cele loterji,** która ma się odbyć 22 grudnia na dochód Domu Pracy na Kazimierz, następujące osoby nadesłały datki i fanty na ręce hr. Stanisławowej Wodzickiej Rynek 30 p. Ant. Dembowska 4 kor., hr. Adam. Starzeńska 10 kor., marszałek kraj. hr. Badeni 100 k. p. Jadw. Mańkowska 20 kor., prof. Jakubowski 20 kor., pp. Janowie Trzeciacy 20 kor., hr. Anna Drohojowska 30 kor., p. Götz 50 lut. piwa, p. Hupkova 3 fanty. — Panie z komitetu gorąco polecają loterję ofiarności publicznej i proszą o łaskawe nadsyłanie fantów spożywczych.

— **W ręce chrześcijańskie** przeszła restauracja, istniejąca dotychczas pod firmą Gustaw Goldstein na rogu ulic Karmelickiej i Krupniczej. Nowi właściciele pp. Zawiliński i Król utworzyli tę restaurację po uprzednim gruntownym odnowieniu lokalu, w sobotę dn. 14 bm. Tegoż dnia odbyło się poświęcenie wszystkich ubikacji restauracji.

— **Walne Zgrom.** Tow. Wzajem. Pomocy lekarzy galicyjskich we Lwowie, odbędzie się w środę dn. 18 bm. o godz. 6 wiecz., w sali Tow. lekarskiego, Lwów, ul. Dominikańska 11 z następującym porządkiem dziennym:

1. Program i statut Tow.
2. Wybór 2 członk. Dyrekcji i 4 członk. Rady nadzorczej.
3. Wnioski członków.

— **Śmiertelny wypadek.** Jan Dworzak, 40 lat liczący podmajstrzy murarski przechodzący wczoraj po południu po wąskiej desce z domu pod l. 7 przy ulicy Krowoderskiej do nowo budującego się domu R. Grünwalda pod l. 8 przy ulicy Długiej, pośliznął się i spadł do piwnicy. Ciężko poranionego odwiezło Pogotowie ratunkowe do szpitala św. Łazarza, gdzie wkrótce wyzionął ducha wskutek roz-bicia czaszki.

Według twierdzenia świadków, Dworzak znajdował się na budowie w stanie nietrzeźwym.

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

Wtorek: „Narzeczona w depozycie“ kom. w 4 aktach.

Sroda: „Przemysł pani Warren“ sztuka w 4 akt. B. Shaw'a.

Czwartek: „Mąż idealny“ sztuka w 4 akt. O. Wilde'a.

Piątek: „Ptaki“ Arystofanesa.

Sobota: „Jadzia wdowa“ krot. w 3 aktach R. Ruskowskiego.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM !

Oświęcim. (Obchód patrijotyczny. Wy-bory do Rady gminnej. Sprawa budowy szkoły. Brak katechety).

Dnia 8 b. m. obchodziliśmy uroczysty wieczór ku uczczeniu rocznicy listopadowej, oraz pamięci nieśmiertelnego wieszczka Adama. Słowo wstępne wygłosił z zapalem prof. Czesław Pieniążek z Krakowa, Na program złożyły się śpiewy miejscowego Kółka śpiewackiego z współudziałem znanego barytonisty krakowskiego p. Issakowicza, tudzież sztuczka J. Raczkowskiego p. t.: „Wóz Drzymały“. Wszystkie części programu wypadły nadzwyczaj dobrze. Ogromne wrażenie na słuchaczach wywarł „Wóz Drzymały“, osnuty na tle ostatnich barbarzyństw prusackich dokonanych na niewinnych dzieciach polskich. Prawie wszyscy obecni mieli łzy w oczach, a Górnoślązacy, którzy zwykle nasze obchody patrijotyczne nawiedzają, prosili, aby po świętach dano dla nich specjalnie jeszcze jedno takie przedstawienie.

Przeciw ostatnim wyborom do Rady gminnej wnieśli tutejsi „towarzysze“ protest. Dla zbadania prawdziwości w proteście naprowadzonych zarzutów, przyjechał komisarz starostwa z Białej, który na miejscu przesłuchał bardzo wielu świadków. Wynik przesłuchania nie musiał być dla czerwonych „towarzyszów“ pomyślnym, bo nie czekając załatwienia rekursu, wydelegowali 4 z pośród siebie, którzy u ministra sprawiedliwości mają się upomnieć o rzekome swe krzywdy.

A byłby najwyższy czas, zehy nowa Rada objęła rządy, bo wiele piekących spraw czeka zmiłowania ojców naszego miasta. Najpilniejsza z nich, to sprawa budowy szkoły. Budynek obecny urąga wszelkim pojęciom o higienie i estetyce. Zawnątrz brudny i odrapany, wewnątrz ciasnota, ciemność i — niemiłe zapachy. Dość wspomnieć, że w tych samych ubikacjach mieści się obecnie cała dziatwa oświęcimska, mimo, że Oświęcim jest obecnie 2 razy większy, aniżeli przed laty 11. to jest w czasie gdy budynek szkolny wzniesiono. To też w niektórych klasach przychodzą dzieci co 2. a nawet co 3 dzień do szkoły, maleństwa zaś z I klasy przychodzą po południu i ciemnym wieczorem wracają w najodleglejsze części miasta. Nic dziwnego, że ze strony rodziców podnoszą się słuszne skargi i narzekania.

Piekącą również sprawą jest brak katechety w szkole żeńskiej. I tu znów ta sama historia co z budynkiem. Jeden katecheta, który przed laty uczył 10 oddziałów, ma teraz uczyć 22 oddziały, co jest przecież fizycznym niepodobieństwem. W interesie powołanych czynników leżeć powinno, aby jak najrychlej złemu zaradzić i usunąć słuszny powód do uzasadnionych skarg tutejszej ludności chrześcijańskiej.

Nowy Sącz. (Krwawe wesele. — Zabójstwo. — Walka wyborcza).

W Górowy, wsi pod Nowym Sączem odbyło się w sierpniu r. b. w domu gospodarza Jakóba Górki wesele jego córki, 20-letniej Maryski, z 27-letnim Józkiem Garczykiem. Gdy wszyscy wrócili z kościoła, rozpoczęły się tańce. W pierwszej parze tańczył pan młody z siostrą panny młodej, 17-letnią Emilią Górkówną. Stryj panny młodej, Józef Górka, liczący już lat 50 kilka, pałając od dawna miłością do panny młodej, nie był bardzo chętny temu związkowi małżeńskiemu i z zazdrości podsta-wił tańczącemu panu młodemu nogę, aby się przewrócił. Gdy pan młody Górczyk zwrócił się doń z wyrzutami, Józef Górka wyjął nóż i

pchnął nim w ramię pana młodego, który w odpowiedzi chwycił łupek drzewa i zwałił nim stryja. Ten upadł na ziemię nieprzytomny i po kilku godzinach strasznych męczarni, ducha wyzionął.

Pana młodego, Józefa Górczyka, oczywiście uwieziono, a 12 b. m. osadzono na ławie oskarżonych przed tutejszym trybunałem sądu przysięgłych, któremu przewodniczył radca Pawłowski.

Oskarżenie popierał prokurator p. Ajdukiewicz, oskarżonego bronił adw. dr. Sterkowicz. Jako znawców zawezwano do rozprawy lekarzy dra Płochockiego i dra Ameisena, którzy orzekli, że uderzenie przez oskarżonego tem grubym drzewem spowodowało pęknięcie czaszki i śmierć. Po przeprowadzonej rozprawie, przysięgli 8 głosami potwierdzili pytanie w kierunku zabójstwa, zaś trybunał skazał Górkę na 3 lata ciężkiego więzienia, obostrzonego postami i ciemnicą.

Miasto nasze już od tygodnia jest bardzo ożywione z powodu wyborów połowy radców miejskich, które odbywają się obecnie w III kole, zaś we czwartek 10 bm. w II kole, a w piątek 20 bm. w I kole wyborczym. Opozycyjne stronnictwo złożone z narodowo-demokratycznych i urzędników, urządza ciągle zgromadzenia, wybierając swój komitet wyborczy i kandydatów na radnych.

W piątek 13 bm. wieczór zwołali urzędnicy z prezydentem sądu obwodowego p. Kostką na czele zgromadzenie wyborców I koła, na którem uchwalono popierać stronnictwo narodowo-demokratyczne, oraz wybrano komitet przedwyborczy, celem proponowania kandydatów na radnych w I kole wyborczym. Burmistrz adw. dr. Barbacki brata się z kaha-łem. Na wszystkich rogach miasta i ulicach widnieją afisze stronnictwa burmistrza i partji narodowo-demokratycznej. Rynek cały załniony wyborcami, wśród których kłótnie i sprzeczki co do postawionych kandydatów na radnych, a nierzadko słyszeć też można nawet groźby rozlewu krwi w razie klęski.

— **Pożar w Wiedniu.** Wczoraj spalił się dach budynku ministerstwa obrony krajowej.

— **Napad na miasto.** Nieprawdopodobna wiadomość nadchodzi, ma się rozumieć z Ameryki. W nocy z 7 na 8-go b. m. 500 zamaskowanych jeźdźców napadło na miasto Hopkinsville, w stanie Kentucky i zajęło stację policyjną, oraz biura telefonów i telegrafu, zmuszając przytem wszystkich mieszkańców, spotkanych na ulicy, do wejścia do domów. Nieposłusznych bito tak, że jeden z nich, dyrektor fabryki wyrobów tytoniowych, zmarł skutkiem ran. Po zupełnem opanowaniu miasta, banda podpaliła 3 składy tytoniu, wyrządzając szkody na 200.000 dol.; dokonawszy zaś tego, rozjechała się i znikła bez śladu. Jak przypuszczają, jest to zemsta zbiorowa plantatorów tytoniu, wyzyskiwanych przez trust tytoniowy.

— **Protektorzy „Marjawity.“** Organ sekty marjawitów pod powyższym tytułem drukowany w Łodzi, odbija się w 16.000 egzemplarzy. „Polak-Katolik“ lubelski, zadaje sobie pytanie, jakim sposobem mogło to pismo zdobyć sobie tak prędko wśród niezbyt licznej sekty, tytu czytelników. Odpowiedzi na to udzieliły informacje, dostarczone przez korespondentów „Polaka-Katolika.“ Okazuje się, że wielkimi zwolennikami i protektorami „Marjawity“ są popi prawosławni. Jeden z nich paroch parafji prawosławnej młodjotyckiej, Antoni Bedzio przybywszy w dn. 24 z. m. do Trzcęcian dla odprawienia niesporów w cerkwi prawosławnej, po wypowiedzeniu odpowiedniej nauki, wręczył swym parafianom 8 egzempl. „Marjawity“ dla rozruczenia pomiędzy katolikami. Popi prawosławni występują zatem w roli agitatorów marjawickich.

— **Międzynar. Wystawa dla zastosowania elektryczności.** W czasie od 19 kwiet. do 31 paździer. 1908 odbędzie się w Marsylii międzynarodowa Wystawa dla zastosowania elektryczności. Interesenci otrzymać mogą bliższe informacje w departamencie dla wystaw przy Minister. handlu za pośred. Izby handl. i przemysłowej w Krakowie.

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego założona w 1841 r Kraków, ul. Sławkowska 26 poleca

MIÓD STOŁOWY LEKKI, . BUTELKA 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.
MIÓD WYTRAWNY . . . BUTELKA 70 CT.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI BUT. 1 ZŁR. 50 CT.
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 2 ZŁR.
MALINIAKI — WISNIAKI — I DERENIAK.

Z parlamentu.

WIENIEŃ. Izba poselska. Na początku wczorajszego posiedzenia prezydent dr. Weisskirchner odparł z całą stanowczością krytykę, jakiej dopuścił się na ostatnim posiedzeniu sejmku węgierskiego prezydent ministrów Dr. Weckerle w sprawie zachowania się prezydium austriackiej Izby poselskiej, i oświadczył, że prezydium austriackiej Izby posłów wstrzymuje się same od wmięszania się we węgierskie sprawy wewnętrzne, oczekuje jednakże, że równe stanowisko zajmie także i sejm węgierski. (Długotrwałe burzliwe oklaski w całej Izbie.)

Potem następuje znana już ohydna awantura wywołana przez Rusinów. Liczni posłowie biegną ku ławom ruskim, gdzie przychodzi do poważnej bójkii.

Prezydent przerywa posiedzenie i opuszcza salę.

Wielkie wzburzenie trwa dłuższy czas. Liczni posłowie usiłują rozdzielić bijących się posłów, a zwłaszcza zasłonić pos. Baczyńskiego przed posłami, którzy go atakują. (Wrzawa trwa dłuższy czas) Pos. Romańczuk wstępuje na stół, aby, jak się zdaje, złożyć jakieś oświadczenie, jednakże chrześć. społecznicy nie dopuszczają do tego. Pos. Romańczuk udaje się następnie do pokoju prezydyjnego.

W międzyczasie nastąpił spokój i prezydent otwiera posiedzenie po przerwie 25 minutowej. Wyraża najżywsze ubolewanie z powodu podobnych scen w Izbie ludowej, wybranej na podstawie powszechnego równego prawa głosowania. (Długotrwałe oklaski i brawa.) Prezydent wyraża nadzieję, że podobne rzeczy zdarzają się po raz pierwszy, ale i ostatni. Prezydent podaje dalej do wiadomości, że prezes klubu ruskiego Romańczuk zjawiał się u niego, aby z powodu niekwalifikującego się postępowania posła Baczyńskiego, wyrazić najżywsze ubolewanie. Posel Romańczuk otrzyma na końcu posiedzenia w tej mierze głos. Prezydent wzywa Izbę, aby w spokoju dalej pracowała i udziela głosu pos. Finkowi, który oświadcza, że stanowisko posłów agrarnych przy głosowaniu nad ugodą nie uczyniło ujmy jednemu agraryuszów; starają się jednakże na różnych drogach dotrzeć do tego samego celu.

Na tem dyskusję zamknięto i wybrano mowców jeneralnych.

Ostatni mowca „pro“ Bomba oświadcza, że polskie stronnictwo ludowe głosować będzie za ugodą.

Po przemówieniu jeneralnych mowców i końcowym wywodzie sprawozdawcy, uchwalono przedłożenia ugodowe znaczną większością głosów.

Izba odrzuciła wszystkie vota mniejszości, jako też wniosek dodatkowy pos. Seitza i przyjęła poszczególne artykuły obu ustaw, tworzących ściślejszą ugodę, wraz z protokołem końcowym, jako też liczne rezolucje. Między innymi przyjęto rezolucję pos. Sillingera, wzywającą rząd, by ze względu na wzmożone ostatnimi czasami prześladowanie na Węgrzech narodowości nie-węgierskich, zwrócił uwagę rządu węgierskiego, że w interesie pomyślnego współzycia ludów i wzmocnienia wspólnej monarchii, koniecznym jest, aby narodowości nie-węgierskie (w myśl ustawy z r. 1868 traktowano w duchu zupełnej wolności sprawiedliwości i humanitarności).

Na tem obrady przerwano. Rusini zrezygnowali z dosłownego odczytania wpływu.

Pos. Romańczuk, który przy końcu posiedzenia otrzymał głos, oświadczył, co następuje:

Na początku dzisiejszego posiedzenia przyszło do wydarzenia, które musi wywołać najżywsze ubolewanie całej Izby, a specjalnie mego klubu ruskiego, ponieważ jeden członek tego klubu był nieszczęśliwym powodem

tego wypadku. Zaraz, dowiedziawszy się o tem zajściu, pragnąłem wysokiej Izbie wyrazić me ubolewanie. Ponieważ z powodu zrozumiałego oburzenia wysokiej Izby nie mogłem tego natychmiast uczynić, prosiłem p. prezydenta, aby moje ubolewanie podał wysokiej Izbie do wiadomości. Dziękuję panu prezydentowi za jego postępowanie. Chociaż oburzenie posłów ruskich po onegdajszych zajściach na uniwersytecie lwowskim jest naturalnem i zrozumiałem, to przecież podobne wydarzenia najmniej są dla nas pożądane i proszę, by dzisiejszy wypadek nie kładziono na rachunek naszego klubu. Jeszcze osobiście wyrażam najwyższe ubolewanie z powodu tego wypadku i proszę wysoką Izbę o wybaczenie, że jeden z członków naszego klubu, chociaż, jak zapewnia, bez zamiaru (sprzeciw i przerywania) zawinił. (Oklaski).

Do zapytania do prezydenta zgłosił się pos. Markow i wskazał na nadzwyczajne rozmiary powrotu zwłaszcza galicyjskich, polskich i ruskich robotników z Ameryki i wynikające z tego tragiczne sceny, które muszą wywołać ciężką troskę, o przyszłość tych biednych ludzi. Według ogłoszeń, w ostatnich tygodniach z fabryk żelaza i walcowni stali w samej Ameryce północnej nie mniej jak 400.000 robotników zostało wydalonych. Jeszcze większa ilość robotników została wydaloną z kopalni, specjalnie kopalni węgla. Na najbliższych sześć tygodni wszystkie miejsca pokładowe na liniach niemieckich i holenderskich są obsadzone. Według obliczeń biura pośrednictwa pracy w Krakowie, oczekiwać należy, że Galicya w tym roku będzie musiała przyjąć około 300.000 emigrantów i ich żywić.

W końcu wystosował pos. Markow pytanie czy prezydium gotowe jest zwrócić uwagę rządu na podniesione okoliczności i wezwać go, aby nie tylko chwycił się publicznych środków, ale zarządził podjęcie prac około kanału Dunaj — Odra, specjalnie nad Wisłą, by ubogiej ludności zwłaszcza galicyjskim emigrantom dać pracę.

Prezydent odpowiada, że z powodu panującej w Izbie wrzawy nie mógł nic z zapytania słyszeć.

Pos. Choc w zapytaniu do prezydenta oświadczył, że w imieniu posłów czeskich radykalnych i dalmackich, że posłowie ci uchwalili zastrzeżenie prawne przeciw postępowaniu prezydium, że przystąpiono do dyskusji szczegółowej nad przedłożeniami ugodowymi mimo, iż nie było dostatecznej większości dwóch trzecich. Wobec tego, gdyby po dyskusji szczegółowej miało przystąpić do głosowania bez względu na przepisaną kwalifikowaną większość przy głosowaniu, posłowie ci postępowanie to uważać będą jako przeciwne regulaminowi, prawu i konstytucji, a uchwała Izby nie w tem nie zmieni, nawet po jej zatwierdzeniu przez Izbę panów i senkeyonowaniu! Mowca zapytuje prezydenta, czy to zastrzeżenie prawne zamysła przyjąć do protokołu i dodać do dzisiejszego głosowania.

Prezydent oświadcza, że na zapytanie to odpowie na następnym posiedzeniu.

WIENIEŃ. Na wczorajszym posiedzeniu Izby między innymi postawili wnioski: pos. Pastor i tow. w sprawie wliczenia miasta Gorlic do III klasy dodatku aktywalnego, pos. Baczyński i Lewicki w sprawie przyznania udogodnienia niższej jazdy na kolejach dla nauczycieli ludowych, oraz dla duchowieństwa. Między interpelacjami znajduje się interpelacja dra Głabińskiego do ministra wyznań i oświaty w sprawie wykroczeń popełnionych podczas imatrykulacji we Lwowie w dniu 14 bm. Interpelacja wskazuje, że wykroczenia na uniwersytecie lwowskim mają swój powód w niesumiebnem podjudzaniu ruskich studentów przez politycznych agitatorów. Interpelanci zapytują, czy minister jest gotów dać w Izbie c. zajściach tych wyczerpujące sprawozdanie.

Dalej wnieśli hr. Thun i dr. Biliński interpelację do ministra obrony krajowej w sprawie pojedynku ze śmiertelnym wynikiem między dwoma oficerami w lipcu w Trydencie. Interpelanci zapytują 1) o powody pojedynku, 2) jaki na dojście jego miała wpływ wojskowa władza; 3) jakie środki zamierza ministerstwo zastosować, aby przyczynić się do wyplenienia pojedynków w armii.

Następne posiedzenie Izby odbędzie się dziś przed południem.

Telegramy.

WIELKIE POŻARY.

PRAGA. „Prager Tageblatt“ donosi, że we fabryce cukru w Mochowie, gdzie onegdaj ukończono kampanię, wczoraj rano wybuchł pożar, którego pastwą padła cała fabryka z wyjątkiem zabudowań mieszkalnych i magazyny. Skodę oceniają na milion koron.

SZTUTGART. W teatrze podczas onegdajszego przedstawienia Wagnera „Zmierzch bogów“ zapalił się katafalk ze zwłokami Zygryda. Intendentowi udało się publiczność uspokoić, poczem przedstawienie dokończono.

BURZA we FRANCJI.

PARYŻ. W Nancy zawałała się podczas orkanu sala robotnicza w pewnej fabryce obuwniczej. — Dwudziestu robotników zginęło.

STRASZNA BURZA w ANGLIJI.

LONDYN. Od onegdaj wieczora szalejąca na południowym wybrzeżu Anglii burza spowodowała wiele wypadków okrętowych. Pewien okręt, którego nazwisko dotąd nie jest znanem, zatonął w pobliżu Swanage. Załoga tego okrętu jest prawdopodobnie straconą.

Niemiecki parowiec „Charold“ utracił na wysokości Dungevnes skrzydła przy śrubie i zażądał telegrafem bez drutu wysłania mu na pomoc okrętu do holowania z Dovru. Komunikacja telegraficzna skutkiem burzy uległa przerwie. Rzeka Svelern wystąpiła z brzegów i zalała szerokie obszary. Domy stoją pod wodą. Drogi są nie do przebycia. Szkoda znaczna.

NAPAD NA POCIĄG.

TYFLIS. (Pet. aj. tel.) Banda rabusiów licząca około 60 ludzi spowodowała wykolejenie pociągu pocztowego na linii kolei Kurskiej. Dwie lokomotywy spadły z toru zaś zdruzgotaniu uległ wagon pocztowy, dwa wagony pakunkowe oraz wagon którym jechała straż. Rabusie ostrzeliwali pociąg i rzucili ośm bomb, z których 5 eksplodowało. Straż odpedziła rabusiów. Czterech z nich zginęło, zaś po stronie personelu kolejowego 5 osób odniosło rany.

DZUMA w ALGIERZE.

ORLEANSVILLE. W porcie Tenes stwierdzono dwa wypadki dżumy.

AGITACJA ANTYMILITARNA we FRANCJI.

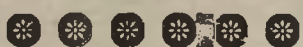
PARYŻ. Wczoraj odbyło się w Cherbourgu zgromadzenie zwołane przez znanego agitatora antimilitarnego Hervé. — W zgromadzeniu wzięło udział wielu robotników arsenału. — Uchwalono rezolucję, w której powiedziano: „raczej strejk niż wojna“.

SZPIEDZY JAPONSCY.

NOWY JORK. Z powodu nadchodzącego terminu wyruszenia eskadry amerykańskiej na ocean Spokojny, wydalono wszystkich Japończyków, służących na okrętach eskadry w roli kelnerów lub kucharzy, zauważono bowiem, że podsłuchują rozmowy oficerów i robią notatki. Na pancerniku „Ohio“ pochwyciono na-

Na gwiazdkę! 131 lat istniejący magazyn zabawek, lalek, gier towarzyskich, koni na biegunach itd. pod firmą C. SZCZURKOWSKI, KRAKÓW, GRODZKA 2.

(Dawniej Bruno Hahn)

Poleca wiele nowości po bardzo niskich cenach.

wet japońskiego służącego dowódcy pancernika na gorącym uczynku przepisywania niedawno wydanych dla artylerji okrętowej przepisów dotyczących strzelania z dział.

FRANCUZI w MAROKKU.

LALLA-MARNIA. Kolumna Banlurésa pomaszerowała onegdaj rano w sile blisko 3.000 ludzi we wschodnim kierunku od Martin-pray.

KANDYDACI NA PREZYDENTA STAN- ZJED.

NOWY JORK. Sekretarz skarbu Cortelyou zgłosił dymisję. Twierdzą, że ubiegać się on zamierza o prezydenturę Stan. Zjedn.

JAPONIA NA KOREI.

TOKIO. Japonia zamierza wzmocnić swe wojska na Korei ze względu na akcję rewolucjonistów i bandy rozbójnicze. Tymi dniami zamordowano 20 Koreańczyków, członków organizacji, przychylnych Japonii.

AMSTERDAM. Cesarz Wilhelm zamianował ks. Wilhelma holenderskiego „a la suite” w marynarce niemieckiej.

REZULTAT WYBORU UZUPEŁNIAJĄCEGO.

OPAWA. Przy wczorajszym uzupełniającym wyborze do Rady państwa z 15 okręgu wyborczego śląskiego socjalny-demokrata Ignacy Daszyński otrzymał 6246 głosów, kandydat chrześcijańsko-społeczny Bura z Karwina 2274. Brak jeszcze wyniku wyboru z 2 gmin, gdzie ogólna liczba wyborców wynosi razem 677. Wybrany posłem Ignacy Daszyński.

PROCES PORTARTURSKI.

PETERSBURG. Na wczorajszej rozprawie o poddanie Portu Artura, zwrócił uwagę oświadczenie osk. generała Smirnowa, że celem utrzymania się przy pozycji Kinczu musiano poświęcić całą czwarta dywizję. Smirnow oświadczył dalej, że byłby w stanie z pięciu pułkami utrzymać się w Porcie.

ZAWIESZENIE MACIERZY SZKOLNEJ W KRÓL. POLSKIM.

WARSZAWA. Rozporządzeniem władz zawieszono „Polską Macierz szkolną” w Król. Polskim.

Rzeczy godne zwiedzenia

w Krakowie.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dniu powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11½ przed południem.

Groby zasłużonych w krypcie na skałce, grób Skargi w kościele św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Maryi zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

„Muzeum Narodowe” w Sukiennicach otwarte jest codziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k w dniu powszednie, w poniedziałek jednak 2 k w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, Wolska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Muzeum Jana Matejki ul. Floryańska 41, dzieła zbioru mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy Floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Praktycznych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—4. Wstęp w niedziele 60 h., w dniu

powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Muzeum XX. Szarytych otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta.

CENNIK

Izby handl. i przem. w Krakowie

Kraków, dnia 16 grudnia 1907

	Placą	Żądają
	w koronach	
Ruble papierowe	252 50	253 50
Marki niemieckie	117 40	118 —
Franki papierowe	95 75	96 25
20-to frankówki w zlocie	19 15	19 25
110 —	—	—
4% Listy zast. prem. Banku hip.	99 —	100 —
4% Listy zast. Banku hip.	94 —	96 50
4% Listy zast. Banku hip.	99 50	100 50
4% Listy zast. Banku kraj.	94 50	96 50
4% Listy zast. Banku kraj.	96 50	97 50
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	97 —	98 —
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	94 —	95 —
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 56-let.	97 75	98 75
4% Galicyjskie obligacje prop.	95 —	96 —
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	93 50	94 75
4% Pożyczka m. Lwowa	—	—
5% Obligacje kom. Banku kraj.	99 50	100 50
4% Obligacje kom. Banku kraj.	98 50	99 —
4% Obligacje kolejowe	95 —	100 —
Losy miasta Krakowa	562 —	566 —
Akcyje Banku kred. we Lwowie	—	—
Akcyje Banku hipotecz.	—	—
Akcyje Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—	—
Akcyje kolei Karola Ludwika	—	—
Akcyje kolei Lwów-Czer. i Janay	549 —	—
4,2% wspóln. renta papierowa	95 75	950 —
4,2% wspóln. renta	96 80	—
4% renta koron	96 50	955 —
4% renta koron	92 75	—
4% renta austr. w zlocie	115 —	—
4% renta węgierska w zlocie	160 25	11125

Ceny targowe z dnia 16 grudnia b. r

	za 100 klg.
Pszonica biała	od 26.— do 26 60
„ czerwona i żółta	25 80 „ 26 20
„ węgierska	25 80 „ 26 80
Żyto krajowe	24 80 „ 25 50
„ węgierskie	25 60 „ 26.—
Jęczmień na krupy	16.— „ 16 60
„ browarny	16 40 „ 17 80
„ na paszę	18 40 „ 19 60
Owies z opłatą akcyz	— „ —
Proso	14.— „ 15 50
Jagły	26 — „ 40 —
Tatarska	17 50 „ 19.—
Kukurydza	16 60 „ 17 80
Groch	22 60 „ 29 50
Fasola	18.— „ 30.—
Wyka	15.— „ 16.—
Rzepak zimowy	35 50 „ 36.—
Koniczyna nastonna czerwona	— „ —
„ „ biała	— „ —
Tymotka	— „ —
Esparsetta	— „ —
Soczewica	26.— „ 66.—
Słoma	6 80 „ 8.—
Siano	8.— „ 9 20
Koniczyna pastewna	10.— „ 11 40
Ziemniaki	4 40 „ 5.—
Jaja	— „ kopę 4.— „ 4 80
Masło	— „ 1 kg. 2.— „ 2 60
Spirytus na 95° Tralesa	1 hl. — „ 170.—

KURSA WIEDENSKIE.

Wiedeń, dnia 16 XII. 1907.

	k. h.		k. h.
Akc. au. Z. kred.	636 25	Gal. karp. Tow. naft.	547 —
węg. zakł. kred.	753 —	Oblig. węg. indemiz.	93 25
Anglobanku	292 50	Renta majowa	96 55
Unionbanku	333 50	Austr. renta kor.	96 95
Länderbanku	410 —	Węg. „ „	93 85
Bankvereinu	519 —	56 l. listy t. kr. ziem.	94 —
Bodenkredit	999 —	4% „ „ Banku h.	94 —
Gal. Banku hipot.	—	4 1/2% „ „	99 35
Kolei państw. poludn.	668 50	5% „ „	110 —
„ „ Elbethal	151 —	4% „ „ kraj.	94 25
„ „ Północnej	422 —	4 1/2% „ „	100 —
„ „ Czeraiow.	5230 —	4% Gal. Obl. prop.	98 —
Alpiny	552 —	4% Gal. poz. k. z 1893	95 35
Ri na Muranyi	587 —	4% Poż. m. Lwowa	94 40
Prask. Tow. żelaz.	521 2	Losy tureckie	181 50
Fabryka broni	2387 —	Marki	117 82
Tureckie tytn.	455 —	Ruble	2 2 75
	403 —	Rosyjskie pap.	89 05

NADESŁANE.

Ząbkowanie dzieci

powoduje u tychże wiele zaburzeń. Ulgą przeciwko niemu jest Emulsja SCOTTA. „SCOTT” pobudza apetyt, przynosi siłę i zdrowie i stwarza maleństwu.

białe i silne ząbki

Prawdz. tytko z tym znakiem rybaka, jako znakiem gwar. owyrob.Scotta.

Emulsja SCOTTA jest tak dobrą i słodką, że wszystkie dzieci zażywają ją z przyjemnością i zadowoleniem; reguluje trawienie, uspokaja nerwy i przynosi dzieciom, jak również i rodzicom spokojne niezmarzone noce.

Cena oryg. flaszki 2 korony 50 hal. Do nabycia we wszystkich aptekach

„AURORA”

Kasa Posagowa, LWÓW, Podwale 7.

Zawiadamia P. T. Członków, że w miesiącu grudniu wypłaciła następujące posagi: W I oddziale: 118 Bański Stanisławów, 119 Tobola Stanisławów, 120 Spodar Stanisławów, 121 Pastuch Winniki, 122 Bienstoczek Kopyczyńce, 123 Woroszyńska Niepołomice, 124 Mościsker Lwów, 125 Tylawski Gorlice, 126 Szatajdedewicz Gorlice, 127 Lech Lwów, 128 Bilińska Kołomyja, 129 Kulakiewicz Przemyśl, 130 Lubaczewska Kałusz, 131 Katz Złoczce. W II oddziale: 132 Bilińska Kołomyja. W III oddziale: 133 Landau Dorna-Watra, 134 Sack Jabłonów, 135 Jurasieński Lwów, 136 Wyszatycka Lwów, 137 Bilińska Kołomyja, 138 Dżuriniński Bukowina.

Zarząd.

Sanatogen

Przez 5000 przeszło profesorów i lekarzy wszystkich krajów cywilizowanych uznany jako najskuteczniejszy środek wzmacniający i odżywczy.

wzmacnia ciało i nerwy

Do nabycia w aptekach i drogueryach. Broszury darmo i opłatnie od Bauera & Cie., Berlin SW. 48.

Główne zastępstwo: C. Brady, Wien I. Fleischmarkt 1.

WYPALONY ZNAK NA KORKU.

Dla ochrony przeciw fałszerstwom

MATTONI'EGO Giesshübler Sauerbrunn.

Wyroby z brązu, skóry i drzewa

Janeczek & Ziembicki,

Kraków, Rynek 8 (naprzeciw kośc. św. Wojciecha)

jako podarunki na gwiazdkę polecamy najtaniej :: ::

Ceny niskie!

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg

z rozkładu jazdy, ważnego od 1 października 1907.

Odjazd z Krakowa, z Podgórzem i z Podgórzem przystanku:

- 12.10 w nocy, osobowy, Nr. 11, z Krakowa, do Podwołoczysk. Połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Dębicy do Tarnobrzegu i Nadbrzezia, oraz przez Rozwadów w kierunku ku Przeworsku, w Jarosławiu do Sokala, w Przemyślu do Chyrowa i Stryja.
- 8.08 w nocy, pospieszny, Nr. 7 z Krakowa do Lwowa; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzegu, Nadbrzezia; w Jarosławiu do Sokala; w Przemyślu do Chyrowa i Stryja.
- 4.80 rano, osobowy, Nr. 31 z Krakowa,
- 4.44 rano, osobowy, Nr. 1032, z Podgórzem-Płaszowa,
- 4.50 rano, osobowy, Nr. 1032, z Podgórzem przystanku do Oświęcimia przez Podgórze Płaszów-Skawinę, połączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwerni i Sierszy Wodnej; w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.
- 6.43 rano, pospieszny, Nr. 3, z Krakowa,
- 6.50 rano, pospieszny, Nr. 3, z Podgórzem-Płaszowa do Podwołoczysk i Ickan, połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza i Chyrowa.
- 8.00 rano, osobowy, Nr. 15, z Krakowa,
- 8.09 rano, osobowy, Nr. 15, z Podgórzem-Płaszowa do Lwowa i Podwołoczysk; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzegu, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzegu.
- 8.80 rano, mieszany, Nr. 411, z Krakowa,
- 8.46 rano, mieszany, Nr. 411, z Podgórzem-Płaszowa do Wieliczki.
- 8.40 rano, osobowy, Nr. 6211, z Krakowa do Kocmyrzowa i Mogiły.
- 9.02 przed poł., osobowy, Nr. 41, z Krakowa,
- 9.17 przed poł., osobowy, Nr. 1012, z Podgórzem-Płaszowa,
- 9.24 przed poł., osobowy, Nr. 1012, z Podgórzem przystanku na linię transwersalną przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchą. Połączenia: w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Suchy do Żywca i do Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego; w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu. Od 1 maja do 14 czerwca i od 16 września do do 30 kwietnia z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przechodzący I i II klasy.
- 11.00 przed poł., osobowy, Nr. 13, z Krakowa,
- 11.12 przed poł., osobowy, Nr. 13 z Podgórzem-Płaszowa, do Podwołoczysk i do Ickan. Połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i Stryja.
- 1.15 po poł., osobowy, Nr. 33, z Krakowa,
- 1.30 po poł., osobowy, Nr. 1034, z Podgórzem-Płaszowa,
- 1.38 po poł., osobowy, Nr. 1034, z Podgórzem przystanku do Suchy i Oświęcimia przez Podgórze-Płaszów-Skawinę; połączenia: w Kalwarii do Wadowic i Bielska, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.
- 1.30 po poł., mieszany, Nr. 461, z Krakowa,
- 1.44 po poł., mieszany, Nr. 461, z Podgórzem-Płaszowa do Wieliczki.
- 1.45 po poł., osobowy, Nr. 6213, z Krakowa do Kocmyrzowa i Mogiły.
- 2.49 po poł., pospieszny Nr. 5, z Krakowa do Lwowa. Połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła i do Nowego Sącza, a od 15 czerwca do 15 września włącznie także do Orłowa; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i Stryja.
- 8.00 po poł., osobowy, Nr. 25, z Krakowa,
- 8.10 po poł., osobowy, Nr. 25, z Podgórzem-Płaszowa do Słotwiny.
- 6.10 wieczorem, osobowy, Nr. 27, z Krakowa,
- 6.21 wieczorem, osobowy, Nr. 27, z Podgórzem-Płaszowa do Tarnowa; połączenie w Tarnowie do Stróż, Nowego Sącza i Jasła.
- 7.40 wieczorem, mieszany, Nr. 463, z Krakowa,
- 7.51 wieczorem, mieszany, Nr. 463, z Podgórzem-Płaszowa, do Wieliczki.
- 7.50 wieczorem, osobowy, Nr. 6215, z Krakowa do Kocmyrzowa.
- 8.00 wieczorem, osobowy, Nr. 45, z Krakowa,
- 8.13 wiecz., osobowy, Nr. 1016, z Podgórzem-Płaszowa,
- 8.20 wiecz., osobowy, Nr. 1016, z Podgórzem przystanku na linię transwersalną przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchą; połączenia: w Skawinie do Oświęcimia a stamtąd do Wiednia; w Kalwarii do Wadowic; w Suchy do Żywca; w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Zagórzach do Gorlic.
- 8.88 wieczorem, pospieszny, Nr. 1, z Krakowa do Ickan, Bukaresztu, Konstancyi, a stąd w czwartki i niedziele okrętem do Konstantynopola.
- 9.00 wieczorem, osobowy Nr. 17, z Krakowa,
- 9.10 wieczorem, osobowy, Nr. 17, z Podgórzem-Płaszowa do Podwołoczysk i Ickan. Połączenia w Bierzanowie do Wieliczki.
- 10.30 wieczorem, osobowy, Nr. 19, z Krakowa,
- 10.39 wieczorem, osobowy, Nr. 19, z Podgórzem-Płaszowa, do Lwowa. Połączenia: w Bierzanowie do Wieliczki; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku do Tarnobrzegu.
- 11.52 w nocy, osobowy, Nr. 47, z Krakowa,
- 12.04 w nocy, osobowy, Nr. 1022, z Podgórzem-Płaszowa,
- 12.09 w nocy, osobowy, Nr. 1022, z Podgórzem przystanku do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchą. Połączenia: w Skawinie do Oświęcimia; w Suchy do Żywca i Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego; w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu. — Z Krakowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.

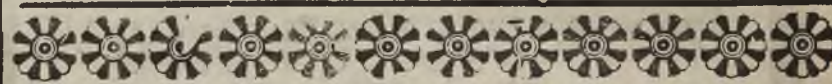
Przyjazd do Krakowa do Podgórzem i do Podgórzem przystanku:

- 1.00 w nocy, pospieszny, Nr. 8, do Krakowa ze Lwowa, tamże połączenie od Stanisławowa i Stryja.
- 3.36 rano, osobowy, Nr. 12, do Podgórzem-Płaszowa,
- 3.45 rano, osobowy, Nr. 12, do Krakowa z Podwołoczysk i Ickan; połączenia: w Rzeszowie od Jasła; w Tarnowie od Orłowa, Koszyc i Budapesztu.
- 5.01 rano, osobowy, Nr. 20, do Podgórzem-Płaszowa,
- 5.15 rano, osobowy, Nr. 20, do Krakowa ze Lwowa. Połączenia: w Przemyślu od Sambora i Nowego Zagórza.
- 5.45 rano, osobowy, Nr. 1017, do Podgórzem przystanku,
- 5.52 rano, osobowy, Nr. 48, do Podgórzem-Płaszowa,
- 6.07 rano, osobowy, Nr. 48, do Krakowa z linii transwersalnej, przez Suchą, Skawinę, Podgórze-Płaszów.
- 6.41 rano, pospieszny, Nr. 2, do Podgórzem-Płaszowa,
- 6.50 rano, pospieszny, Nr. 2, do Krakowa z Ickan. Połączenia w środy i niedziele przez Konstancję, z Konstantynopola (okrętem do Konstancyi) co dzień do Bukaresztu.
- 7.19 rano, osobowy, Nr. 412, do Podgórzem-Płaszowa,
- 7.30 rano, osobowy, Nr. 412, do Krakowa z Wieliczki.
- 7.40 rano, osobowy, Nr. 6212, do Krakowa z Kocmyrzowa i Mogiły.
- 7.45 rano, osobowy, Nr. 1033, do Podgórzem przystanku,
- 7.53 rano, osobowy, Nr. 1033, do Podgórzem-Płaszowa,
- 8.10 rano, osobowy, Nr. 32, do Krakowa z Oświęcimia, Żywca i Suchy. Połączenia w Spytkowicach od Suchy Wadowic; w Kalwarii od Wadowic.
- 8.32 rano, osobowy, Nr. 18, do Podgórzem-Płaszowa,
- 8.45 rano, osobowy, Nr. 18, do Krakowa, z Podwołoczysk i Ickan. Połączenia w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż i Jasła.
- 10.28 rano, mieszany, Nr. 1061, do Podgórzem przystanku,
- 10.35 rano, mieszany, Nr. 1061, do Podgórzem-Płaszowa z Oświęcimia. Połączenia: w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia; w Podgórzem-Płaszowie do Krakowa.
- 11.22 przed poł., mieszany, Nr. 462, do Podgórzem-Płaszowa,
- 11.35 przed poł., mieszany, Nr. 462, do Krakowa z Wieliczki; połączenie w Podgórzem-Płaszowie od Oświęcimia i Skawiny.
- 1.10 popołudniu, osobowy, Nr. 6214, do Krakowa z Kocmyrzowa i Mogiły.
- 1.14 popołudniu, osobowy, Nr. 14, do Podgórzem-Płaszowa,
- 1.25 popołudniu, osobowy, Nr. 14, do Krakowa ze Lwowa. Połączenia: w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów i od Nadbrzezia; w Tarnowie od Orłowa, Nowego Sącza i Jasła.
- 2.24 popołudniu, pospieszny, Nr. 6, do Krakowa ze Lwowa.
- 4.17 popołudniu, osobowy, Nr. 1011, do Podgórzem przystanku,
- 4.25 popołudniu, osobowy, Nr. 1011, do Podgórzem-Płaszowa.
- 4.40 popołudniu, osobowy, Nr. 42, do Krakowa z linii transwersalnej przez Suchą, Skawinę, Podgórze-Płaszów. Połączenia: w Zagórzach do Gorlic; w Jasle od Rzeszowa; w Chabówce od Zakopanego; w Suchy od Zwardonia; w Kalwarii od Bielska i Wadowic. Z Zakopanego do Krakowa wprost przechodzący wóz I i II klasy.
- 6.10 wieczorem, osobowy, Nr. 16, do Podgórzem-Płaszowa,
- 6.20 wieczorem, osobowy, Nr. 16, do Krakowa z Podwołoczysk i Ickan. Połączenia: w Przeworsku od Tarnobrzegu; w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza i Jasła przez Stróże, a od 15 czerwca do 15 września do Budapesztu i Koszyc; w Bierzanowie do Wieliczki.
- 6.35 wiecz., osobowy, Nr. 464, do Podgórzem-Płaszowa,
- 6.50 wieczorem, osobowy, Nr. 464, do Krakowa z Wieliczki.
- 7.10 wieczorem, osobowy, Nr. 6216, do Krakowa z Kocmyrzowa.
- 8.55 wieczorem, osobowy, Nr. 1035, do Podgórzem przystanku,
- 9.00 wieczorem, osobowy, Nr. 1035, do Podgórzem-Płaszowa,
- 9.12 wieczorem, osobowy, Nr. 34, do Krakowa z Oświęcimia. Połączenia: w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej i Alwerni.
- 9.29 wiecz., pospieszny, Nr. 4, do Podgórzem-Płaszowa
- 9.36 wieczorem, pospieszny, Nr. 4, do Krakowa z Podwołoczysk i Ickan. Połączenia: w Przeworsku od Tarnobrzegu; w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia i Tarnobrzegu; w Tarnowie od Budapesztu, Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, oraz Jasła przez Stróże.
- 10.30 wieczorem, osobowy, Nr. 24, do Podgórzem-Płaszowa;
- 10.40 wieczorem, osobowy, Nr. 24, do Krakowa z Rzeszowa. Połączenia: w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzegu; w Tarnowie od Budapesztu, Koszyc, Orłowa; Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza i Jasła przez Stróże; w Bierzanowie z Wieliczki.
- 10.41 wieczorem, osobowy, Nr. 1021, do Podgórzem przystanku,
- 10.47 wiecz., osobowy, Nr. 1021, do Podgórzem-Płaszowa
- 11.00 w nocy, osobowy, Nr. 46, do Krakowa z Nowego Sącza przez Suchą, Skawinę, Podgórze-Płaszów. Połączenia: w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orłowa; w Chabówce od Zakopanego; w Kalwarii od Bielska i Wadowic. Z Zakopanego do Krakowa wprost przechodzący wóz I i II klasy.

Mydło z mleka liliowego ze znakiem konikā

firmy Bergmann & Co. Dresden u. Tetschen a/E.

Jest i zostaje wedle sędziów wpływających uznają najskuteczniejsze z wszystkich mydeł leczniczych przeciw piegom, tudzież dla uzyskania i zachowania delikatnej, miękkiej skóry i różowej cery. Do nabycia po 80 hal. we wszystkich aptekach, składach aptecznych, handlach perfum, mydeł i u fryzjerów.

Nowości otrzymane na skład główny poleca

Księgarnia Spółki Wydawniczej Polskiej w Krakowie.

(Rachunek w c. k. Urzędzie poczt. kasy osz. zgd. l. 69057). — Tel. l. 629.

- Bakowski K.** Zamek krakowski. Wydanie drugie przerobione na podstawie odkryć w latach 1905 i 1906. . . 1.20—
- Burckhardt J.** Kultura odrodzenia we Włoszech. Tłumaczenie według VIII. wydania, opawanego przez L. Geigera. Dwa obszerne tomy . . . 12—
- W ozdobnej oprawie . . . 15—
- Chlumsky.** Mięśnienie (masaż) i jego zastosowanie. Z 54 ilustracjami. 4—
- Coppée F.** Dobrze cierpienie. Nowele. Wydanie drugie. . 1.50—
- W oprawie płóciennnej . . 2.50—
- Czartoryski A.** Pamiętniki i korespondencja jego z cesarzem Aleksandrem I. Dwa tomy. 8—
- W oprawie płóciennnej . . 10—
- Dobrzycki S.** Z dziejów literatury polskiej 5—
- W oprawie płóciennnej . . 6—
- Dziakiewicz Wł.** Miernictwo. Ze 189 rysunkami w tekście w oprawie płóciennnej . . . 8—
- Halicka B.** Nenezis. Powieść z czasów woj. jap.-rosyjskiej 3.20
- W oprawie płóciennnej . . 4.20
- Halicka B.** Nowele włoskie. Z życia poety. Śnieg. 2—
- W oprawie płóciennnej . . 3—
- Hello E.** Człowiek. Życie—wiedza—sztuka 5—
- W oprawie płóciennnej . . 6—
- Klaczko J.** Studya współczesnej dyplomacji. Przygotowania do Sadowy. Z przedmową St. T. rnowskiego. 1.50
- W oprawie płóciennnej . . . 2.50
- Krawczyński S. M.** W Rosyi w ósmym dziesięciole. XIX w. (Andrzej Koźuchow) 4.50
- W oprawie płóciennnej . . . 5.50
- Krzyżanowski A.** Pasierby. Powieść na tle współczesnem poprzedzona słowem wstępem Henryka Sienkiewicza 4—
- W oprawie płóciennnej . . . 5—
- Podwin A.** Drogowskazy. Listy do młodego przyjaciela o życiu duchownem i sp. lecznem, o obowiązkach wżędem Kościoła, ojczyzny i społeczeństwa 3—
- W oprawie płóciennnej . . . 4—
- Pański K.** Szkice i poszukiwania historyczne. Str. III. 5—
- W oprawie płóciennnej . . . 6—
- Rapacki W.** Kostka Napiercki. Opowiadanie IMCI Pana Krzystofa Scipionia, dworzanina Jego Królewskiej mości. 2 tomy . . . 6—
- W oprawie płóciennnej . . . 8—
- Stadmüller K.** Egzamin maszynisty. Wydanie II 1.20
- Straszewski M.** Filozofia św. Augustyna na tle epoki. . . . 5—
- W oprawie płóciennnej . . . 6—
- Tretiak J.** Juliusz Słowacki. Historia ducha poety i jej odbicie w poezyi. Dwa obszerne tomy, z pięcioma rycinami 15—
- W ozdobnej oprawie płóciennnej 17—
- Zielonka L. J.** Wspomnienia z Syberyi od roku 1863 do 1869 4—
- W oprawie płóciennnej . . 5—

J. S. PELCZAR, Książki Biskup przemyski.

Rozmyślenia o życiu kapłańskiem

czyli ascetyka kapłańska. — Wydanie trzecie przejrzone i pomnożone. 2 tomy kor. 12—, w oprawie płóciennnej kor. 15. Z przes. poczt. o 80 h. więcej. Do nabycia za pośredn. każdej księgarni. Odwr. wysyła Spółka Wyd. Polska w Krakowie.

KTO NA GIEŁDZIE

chce zdobyć większe korzyści, lub powetować dawniej poniesione straty, kto każdej chwili pragnie być znakomicie poinformowany, na podstawie długoletniego fachowego doświadczenia, kto także przy większych spekulacjach

swoje ryzyko ściśle ograniczyć

pragnie, niechaj się zwróci załączając markę na odpowiedź pod adr: Informationsabteilung der „Fortuna“, Wien, I., Mólker-

KSIĘGARNIA GEBETHNERA i S-ki

W KRAKOWIE

otrzymała na skład główny dzieło

Dra Leopolda Caro, adwokata w Krakowie

pod tytułem:

Studya Społeczne

w 8-cc, str. 404.

- Treść:** Sprawa indemnizacyjna. — W sprawie parcelacji. — Książki robotnicze. — Bank włościański. — Lichwa na wsi. — Reforma kredytu włościańskiego. — Ulgi legalizacyjne w Sejmie. — Lichwa i sposoby jej zwalczania. — 10 milionów na kredyt włościański. — 1 milion na kasy Raiffeisena. — Projekt reformy ustawodawstwa naftowego — Dodatek do funduszu religijnego. — W sprawie przywłaszczenia sobie firmy. — Zawodowa organizacja rolników. — Prawa sługi. — :: Pomoc prawna :: ::

CENA 10 KOBON — DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH I U AUTORA ULICA SZCZEPAŃSKA L. 11

ANTONI HAWELKA

w Krakowie, Ces. Król. Dost. Dworów,
poleca na nadchodzące

ŚWIĘTA i KARNAWAŁ

Ryby morskie:

Turboty, Sole, Szterlety, Homary, Krewetki, Ostrygi, Aupiki i majonezy rybne.

Ryby rzeczne:

Szczupaki, Sandacze, Karpie, Liny oraz Łososie i Pstrągi złociście, Sigi.

Zwierzynę i Ptactwo dzikie, Kapłony, Pulardy styryjskie tuczono. Paszety strasburskie i z dziczyzny, Szynki praskie, Jabłka, Gruszki, Mandarynki, Owoce fransuskie „Fruits Glaces“, Winogrona świeże słodkie i Ananasy świeże.

Miód w plastrach i Bakale. Porter oryginalny angielski, wystały, Ponczowa Esencja, Likieri holenderskie, francuskie, stara Zytynówka, wina szampańskie najpierwszej marki oraz smaczne wina stołowe węgierskie.

Przesyłki na prowincję odwrotnie.

Telegram: HAWELKA, KRAKOW.—Telefon Nr. 330.

„CENTRALA ZAKUPU“

dla oficerów i urzędników wszelkiej kategorii.

Reprezentacja na Galicyę, Kraków, Wrzesińska 1. 1.

z dniem dzisiejszym przyjmuje zgłoszenia, przeprowadza udzielenie kredytu towarowego na spłaty w 24 miesięcznych ratach.

Tymczasowy spis firm,

które na rachunek „Centrali Zakupu“ towary dostarczają:

Bibulek i tutek do papierosów znanych światowych marek „Progress“, „Nawil“, „Kochajmy się“: Fabryka wyrobów papierowych „Progress“, Kraków.

Dywanów firanek, portyer, chodników, kółder, materyi białych: A. Wohlfeld, Grodzka 18.

Futer i wyrobów futrzanych: K. Moor, Grodzka 32.

Gorsetów i sznurówek: H. Schmeidler, Stradom 15.

Kapeluszy filcowych stosunkowych męskich, damskich, czapek futrzanych i sukiennych, butów do polowania: L. Hochstin, Floryańska 5.

Gramofonów i towarów galanteryjnych: H. Schönberg, Stradom 2.

Kapelusze i stroje damskie: Marcei Gołkowski Grodzka 13.

Lamp: R. Dittmar, Rynek 13.

Linoleum: H. Reinhold, Grodzka 69.

Materyałów na suknie jedwabne, bawełniane, gotowe, okrycia, suknie, kostyminy, spodnice, z am ó w i e n i a n a m i a r e: Henryk Schwarz, Grodzka 13.

Mebli M. Panna, Rynek 13.

Maszyn d. a: R. Pawłowski, Rynek 18.

Modny ych towarów: Teodor Rapaport, Grodzka 20.

Naczyń ych: Tomasz Górecki, Rynek.

Obuwia męskiego i damskiego: L. Messer, Rynek gł. 12, Ig. Wróbel, Pl. Maryacki 1. 1.

Obrazów i ram: Saloń malarzy pols. H. Frist, Floryańska.

Porcelany szkła, serwisów Wład. Tomaszewski, Rynek 16, R. Dittmar, Rynek 13.

Parasoli, parasolek, lasek: fabr. parasoli C. Rimler, Grodzka 12.

Bowerów: R. Pawłowski, Rynek 18.

Skład płócien, bielizna męska, damska, stołowa, wyroby trykotowe, pończochy: Bracia Sperber, Rynek gł.

Tutki i bibułki do papierosów „Progress“ Kraków.

Ubrań męskich: Ludwik Szufa, Szewska 9, Spółka krawiecka Floryańska 57.

Uniformów: Heilman & Cohn, Kraków, Lwów, Tarnów, Rzeszów, Jarosław i Przemyśl.

Urządzeń biurowych amerykańskich i pokoi dla panów: Z. Lauer, Rynek 34 (Pałac Spiski).

Zegarów, zegarków, łańcuszków, złotych i srebrnych A. Sulkowski, Grodzka 1

Zębów sztucznych z kauczuku I złota: Zakład dentyst. dra Syropa, Pl. W. W. Świętych 10.

Uprasza się Pp. Oficerów i urzędników państwowych, autonomicznych, prywatnych instytucji, nawet jeśli w chwili obecnej kredytu nie potrzebują zgłosili swe przystąpienie, aby mieć kredyt w rezerwie, tembardziej że ich to do niczego nie obowiązuje. Druków i informacji udziela: Reprezentacja „Centrali Zakupu“, Kraków Wrzesińska 1. 1. Godziny urzędowe od 3–6 popołudniu.

5 koron więcej zarobku dziennego

Towarzystwo domowych robót pończoszkowych. Poszukujemy osób obojga płci do plecienia na naszej maszynie. Prosta i szybka praca przez cały rok w domu. Wiadomości przedwstępnych nie potrzeba. Odległość nie stanowi przeszkody, a my sprzedajemy robotę.

Towarzystwo domowych robót pończoszkowych
Thos. H. Whittick i Ska, Praga, Frantiskoov
nabrzezi 6—194. 1070

Nr ins. 54.

HALA LICYTACYJNA

c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, Św. Jana 3.

Sroda, dnia 18 grudnia 1907 o godz. 9 i w dniach następnych będą sprzedane:

Mąka, kasza jaglana, jęczmienna, tatarszana, perłówka, groch okrągły, fasola, żyto, jęczmień, mąka kukurydzana, ryż, soda, cebula, cukier, cykorya, zapalki, waga decymalna, miary, papier, torbki papierowe.

Kraków, dnia 16-go grudnia 1907 roku.

Bliższe szczegóły na tablicach, w hali umieszczonych.

Fabryka wyrobów cukierniczych Józefa Siermontowskiego

zawiadamia, że

zamówienia na święta

dla prowincyi i miejscowych przyjmowane będą tylko do

18-go grudnia.

Stampiglie wszelkich gatunków maszynki do paginowania i numerowania drukarnie z kauczukowych głosek poleca w doskonałym wykonczeniu

J. Lewinson, Wien, 1/76, Adlergasse 12. Telefon 121 76. Cennik gratis i franko. FILIA ODESSA. Zastępcy poszukiwani.

Oszczędzać należy nawet przy zakupie

MYDEŁ

toalet

Firma

Reim & Spółka

Kraków, Rynek 37 A-B

Ważne dla gospodyń!

sprzedaje na wagę wyborny gatunek w najróżniejszych i silnych zapachach K 2 za kg. kwiatowych po

Na prowincję wysyłki opłatnie przy odbiorze pocztówki.

Odbiorcom hurtowym udziela się odpowiedni opust.

Bez nanczyciela, bez nauki, bez poznania nut może każdy grać na mojej

Trąbce samogrającej

Nowości!

pieśni, tańce, marsze, na ślubach, zabawach, wycieczkach itd. Instrument ten ma 10 klawiszy, 20 głosów, 2 kłapy basowe i kosztuje wraz z szkołą samouczenia się 1 szt. K. 2.50, 3 szt. K. 7, trąbka w najlepszym wykończ. z najlepszym głosem K 3 60. Wysyłka za zaliczką lub poprzedniemi nadesłaniem pieniędzy przez

Hannsa Konrada Dom eksportowy instrumentów muzycznych w **Brux** nr. 710 (Czechy). Bogato ilustr. Cennik z przeszło 3000 rycin. gratis i franko. [1322

Szare pierze

pod gwarancją całkiem świeże, gotowe do napełniania pierzyn, materaców, poduszek; pół kilo kosztuje tylko 1 kor. Wysyła po 5 kilo za pobraniem **M. Krasa**, handel pierza, Prag Nr. 620-I A. Wyściana dozwolona. (1347)

HALKI

półwełniane.

Praktyczna, trwała i ciepła materya. — Przy odbiorze 1 pakietu poczt. 6-7 sztuk zawierającego, opłatnie do każdej poczt. Ciemno-szare z bordiurami sztuka à — 70 zlr., w ciemną kratę sztuka à — 78 zlr., najpiękniej barwione, w pasy sztuka à — 88 zlr., angielskie balke Croise prawdz. barwione à 1.10, 1.15 zlr., z haftowanemi bordurami à 1.30, 1.35 zlr. wysyła

Jakób Brady

Export spodnie

Ingrowitz (Morawy)

Próbne zamówienie 6—7 szt., przekona każdego o taniości.

Od 1 korony
Sukienki dzieciinne
od 3 koron
Suknie damskie

przyjmuje się do roboty: **ulica Św. Jana 14, II piętro w ciemnie.**

Od 90 lat prowadzę w M. gazynie znakomite 2 galkunki **Gaylen-Indjakich** Herbat: Darling po K. 150.— Gonar po K. 170 za ćwierć funta Netto, które się nie psuje i nie traci smaku.

Wina Węgierskie przeważnie z własn. winnic.

Wina Francuskie białe i czerw., sprowadzone z pierwszych czędnych domów w Bordeaux.

Cognac Franc. firmy Renault i C. — róz prawdz. Hygieniczny z własnoręcznym autografem.

Madeyra, Malaga wyborne dla Rekonwalescentów i

Likiery zagran. poleca

Magazyn Win i Hrbat Juliusza Groszego w Krakowie, Rynek Pał. 2.

JEDYNA WKRAJU
FABRYKA PASÓW
maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie ul. Kanonicza 1. 18.

Wina węgierskie! Czerwone i białe wina węgierskie, przyjemne, gwar. czyste naturalne, a to. z 1906 r. 34 litrów zł. 11'90, beczulka poczt. 4 i ćwierć l. zł. 1'75, z 1902 r. 34 l. zł. 14'90, 4 i ćw. l. zł. 2, z 1895 r. 34 l. zł. 17, beczulka poczt. zł. 2'80, z 1887 r. 34 l. zł. 23, beczulka poczt. zł. 2'75. Medyczne wino z 1879 r. zł. 4'90 za beczulkę poczt. **Wszystko franko.** Miód pszczeliny czysto biały albo żółty, najdelikatniejszy gatunek deserowy 5 kg. puszką zł 3'50 franko **L. Altneu** Versecz Nr. 11 Węgry. (1594)

KAWY

najlepszej jakości wysyła opłatnie za zaliczką

4 1/2 kg.	gat. I	K 10'60
4 1/2 "	" II	" 12 80
4 1/2 "	" III	" 14 20
4 1/2 "	" IV	" 15 80
4 1/2 "	" V	" 17 ---

handel pod firmą

Wojciech Olszowski
w Krakowie, Mały Rynek.

Refosco

znakomite, ciemno-czerwone
słodkie wino deserowe . K 7'80
Wino cypryjskie (złoto-zółte) . . 7'40
Lacrimae-Christi 8'60
Madeira, mocne, zółte 10'60
Malaga, brunatno-czerwone . . 9'—
Rum Jamaika 14'—
Cognac hardzo dobry 12'—

za każde około 4 litry. Baryłki wraz z odpowiednimi etykietami wysyła opłatnie za pobraniem

R. Malti, Capodistria.

Przewodnik dla Organistów

zawierający wskazówki jak organy w dobrym stanie utrzymywać, reparacje i strojenie ich samemu uskutecznić i t. d. jest do nabycia w Administr. „Głosu Narodu.“

cena egz. broszur. k. 3'—
„ „ oprawnego w półpłt. k. 4'—

Na przesyłkę doręczyć należy hal. 45.

Wysyła się tylko za nadesłaniem zadatku lub należności z góry.

Wdowa inteligentna

ponad 40 la, za znajomością dobrej kuchni i gospodarstwa domowego, z długoletnią praktyką w kuchni restauracyjnej przyjmie miejsce gospodyni. Sierodka poste-restante Kraków. (1671)

Seminarzystka z IV kursu poz szkuluje lekarz. Zgłoszenia pod lit. **E. S.** do Adm. „Głosu Narodu“.

Kilka obrazów (premijs Tow. Przyj. Sztuk Pięk.), do sprzedania. Wiadomość ulica Długa 1. 44, parter na prawo.

Bobrowe boa

z zarękawkiem, z prawdziwego futra, mało używane jest bardzo tania do sprzedania — ul. Filipa 1. 14, I piętro drzwi obok schodów. (1650)

Staruszka 85 letnia, samotna i niedołężna, niegł. zamężna i z dobrej rodziny, obecnie wskutek nieszczęśliwych wypadków rodzinnych, podczas powstania pozostaje bez pomocy i opieki. Zwraca się przeto w swej niedoli do ludzi miłosiernych z prośbą przyjść jej z pomocą. Łaskawe datki przyjmuje Administracja „Głosu Narodu“ dla Zameckiej.

POPOW

Najszlachetniejsza
MARKA HERBATY ROSYJSKIEJ